

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul L Nr. 11928

Vineri 26 decembrie 1980

6 PAGINI — 30 BANI

LA ORA MARELUI BILANT AL CINCINALULUI

ÎMPLINIRILE DE AZI — ÎNDEMNURI PENTRU REALIZĂRILE DE MÎINE

Marele examen al faptei, al voinței și unității noastre

„Unda repetată a micilor riuri face fluviul mare” — glasul este o vorbă din bătrîni și, dacă ar fi să asemănăm torențele de energii care în aceste zile de sfîrșit de an și de cincinal se revărsă în matca avuției naționale, în tot ceea ce, pentru noi, înseamnă rezultat al trudei zilnice și înclinarea a ambițiilor celor mai nobile de realizare a angajamentelor asumate față de partid și popor, am căpăta imaginea unui fluviu puternic, impetuos, înaintînd pe firea-i curs spre viitor.

Dacă s-ar putea lua „fisa de temperatură” a patriei noastre socialiste în acest sfîrșit de decembrie 1980, întreaga suflare din spațiul carpatodunărean ar indica o stare de spirit aparținînd deopotrivă ritmurilor muncii și climatului sărbătorilor de la ora marilor bilanțuri. Da, în marile fluviu s-au revărsat riuri de dirză voință muncitorească, de speranțe și bucurii simple, omenești pentru fiecare pe care făcînd înalte, pentru fiecare victorie dobîndită nu

fără greutăți, nu fără eforturi, dar întotdeauna înclinată de satisfacția și de mîndria justificată pentru lucrul bine făcut. Căci este bine știut: nimic nu ne-a picat din cer, nimic nu ne-a venit de-a rîta, tot ce avem, tot ce am dobîndit, tot ce an de an am adăugat avuției comune, într-o creștere constantă, în ritmuri alerte, nu reprezintă altceva decît dăruire de energie, simplă, omenească, senină, cu conștiința că, pentru a avea mai mult și a trăi mai bine, trebuie să producem mai mult, să muncim și mai bine, și mai eficient.

Două evenimente majore, devenite tradiționale la noi în ultimii 15 ani în activitatea partidului și statului nostru, a întregului popor, marchează an de an ultima parte a lunii decembrie: plenara Comitetului Central al partidului și sesiunea Marii Adunări Naționale, ambele menite să evalueze eforturile și rezultatele unui an de muncă, deschizînd cînd o dată perspectiva, cînd o dată perspectiva. Acestea li s-a adăugat, la 23 de-

cembrie, un al treilea eveniment, el însuși deschizător de tradiție — plenara Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste — îmbogățind suita marilor forumuri ale anului. Profundelor analize și mobilizatoarelor orientări din cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu rostite cu aceste prilejuri, oamenii muncii din patria noastră română, maghiară, germană și de alte naționalități, bărbați, femei, tineri și vîrstnici le răspund prin înălțătoare fapte de muncă, prin abnegația lor în efortul de a produce mai mult, de a se achita cu promptitudine de obligațiile asumate prin cifrele de plan, de a încheia anul în curs prin rezultate cit mai bune și a pregăti temeinic cincinalul viitor.

Acum, la confluența dintre două planuri naționale, cînd se încheie bilanțul unui efort desfășurat pe parcursul a 1826 de zile, și se pregătește intrarea în primul an al noului plan de cincinal, încredințarea responsabilă asumată de fiecare colectiv de muncă

este pe măsura hotărîrii unanime de a pași în nouă an cu fruntea sus, cu sarcinile indepartate. Semnificația momentului își găsește justificarea în conștiința oamenilor, în hotărîrea lor nestrămutată de a face din principiile autoconducerii și autogestunii o expresie elocventă a democrației muncitorești, o puternică forță de progres, fiecare om al muncii înțelegînd că dezvoltarea continuă a societății noastre, creșterea bunăstării se pot realiza numai pe baza unei noi calități a muncii, a creșterii productivității muncii și a valorificării în cel mai înalt grad a resurselor materiale.

Da, marile fluviu de voință a minunatului nostru popor înainteaș impetuos și de nestăvilit pe cursul spre firea-i viitor.

„Mîndră corabia, fcsuit cîrmaciul!” — spune un vers. Si unda repetată a micilor riuri face fluviul mare. E fluviul muncii, fluviul unității noastre de neclintit în jurul partidului.

Ioan GRIGORESCU

O ETAPĂ DE MARI PROGRESE ÎN DEZVOLTAREA ȘI MODERNIZAREA INDUSTRIEI ROMÂNEȘTI

Încheiem în curînd un an și un cincinal, o perioadă de mari progrese în făurirea unei industrii moderne, dotată cu tehnică avansată, capabilă să rezolve cele mai complexe probleme ale progresului tehnic contemporan, să valorifice superior resursele materiale și munca socială. Iată cîteva din reperele definitorii ale dezvoltării industriei în actualul cincinal:

- Producția netă industrială a crescut

în perioada 1976—1980 într-un ritm mediu anual de 10,6 LA SUTĂ, fiind în acest an cu 66 LA SUTĂ mai mare decît în 1975.

- În acest cincinal, pentru prima dată producția netă crește într-un ritm mai mare decît cel al producției globale.

- Industria participă în prezent cu circa 60 LA SUTĂ la formarea venitului național și asigură peste 75 LA SUTĂ din cerințele

de mașini și utilaje ale economiei naționale.

- Cele patru ramuri de bază — construcțiile de mașini, chimia, energetica și metalurgia — dețin în acest an o pondere de 55,3 LA SUTĂ în ansamblul producției industriale.

- În acest an, PESTE 35 LA SUTĂ din totalul populației ocupate lucrează în industrie, față de 30,6 la sută în anul 1975.

Inscripții la monumentele muncii

Viața clocotitoare a acestei veritabile citadine industriale se întinde pe o suprafață de 100 hectare. Capitală — își are aproape zilnic evenimentele sale, Marcat pentru vizitatori, devenite obișnuite, firești pentru mîile de constructori de mașini ce muncesc cu simplitate în această mare uzină, materializîndu-și eforturile în produsele care poartă azi marca „FAUR” — devenită carte de vizită a competenței lor tehnice și profesionale.

Pentru puternicul colectiv muncitoresc de aici, care realizează în acest cincinal o producție suplimentară de peste trei miliarde de lei, a fost pe măsura potențialului său — să-i propună ca în fiecare zi din această ultimă lună a anului și a cincinalului să finalizeze fabricația unei locomotive. „Ne nămurăm acum printre cei mai mari fabricanți de locomotive din Europa — ne spune inginerul Gabriel Serban Horodincă, „Ziua și locomotivă” devine, prin prima obligațiilor de export pe care ni le-am asumat, deviza unui ritm normal de producție”.

În ultimii cinci ani, de aici au fost livrate căilor ferate din România și din alte aproape 40 de țări 147 de locomotive. De unde — își trage seva asemenea rezultate remarcabile? „Din munca și răspunderea noastră muncitorească” — răspunde simplu George Burcu, Erou al Muncii Socialiste.

A realiza locomotive de mare complexitate cum este aceea de 2400 CP — produs ce se bizuie integral pe munca, inteligența și creativitatea tehnică românească — a devenit o realitate a acestui cincinal. Cîteva performanțe tehnice ale locomotivei de 2400 CP: este dotată cu două motoare de 1300 CP, fabricate la noi, „23 August” cu două echipamente de tracțiune (ceea ce-i conferă practic calitățile unei locomotive duble), cu un sistem electric de încălzire a trenului. Și toată această „bijuterie” de înalt nivel tehnic, fabricată la finețe și asamblată cu mîgăla, funcționează ireproșabil.

În fotografia alăturată: o nouă locomotivă de acest tip gata pentru livrare și cîteva dintre realizatorii ei.

Dan CONSTANTIN
Foto: S. Cristian

Tara întreagă, ca un singur om, încunează acum, prin munca plină de elan, realizările anului și cincinalului care se încheie. Cifre, procente, statistici vorbesc limpede despre progresele remarcabile dobîndite de poporul român, sub conducerea partidului, despre ceea ce se numește — iar la noi se împlinește consecvent — „calitatea vieții”, mereu și mereu urcînd, cu pași siguri, e-gali, pe treptele muncii și ale bunăstării. La confluența dintre două importante etape de muncă în viața poporului. În pragul Anului nou, este firesc să-ți pui întrebarea: de unde ai pornit în urmă cu cinci ani, unde-ai ajuns, unde-ți să ajungi? Și, mai ales, cum se înfăptuiesc năzuințele într-o orînduire ca a noastră: prin muncă! Muncind fără preget, gospodărește, cu dăruire.

De aceea am și pus o întrebare unică celor cu care am stat de vorbă recent:

— Ce v-a adus personal, și familiei dumneavoastră, cincinalul 1976—1980?

O familie ca oricare alta

— Multe, foarte multe mi-au adus acesti cinci ani! Răspunde Jana Serban, operator chimist la „Biofarm”, secția IV produse galvanice. Sînt la „Biofarm” de cînd aveam 16 ani, adică din 1953, intrată ca muncitor necalificat, de fel din Călărași-Vechi, patru surori și-un frate la casa părinților, țărani cooperatori. Fiecare și-a făcut un rost în viață, pe măsura strădaniei și aptitudinilor sale: o soră e controlor de calitate la „Timpuiri noi”, alta e activist de partid, alta — contabil, fratele — sudor la „Cinescope”. Nimeni n-a rămas de cîrui!

M-am căsătorit la 22 de ani. Copilul, un băiat, a venit repede, în 1960, ceea ce nu m-a împiedicat să urmez, însă, școala de calificare, fiind scosă din producție, apoi școala de specializare care m-a făcut inginer chimist. Nici sotul nu s-a lăsat mai prejos: a urmat liceul la seral și după aceea școala de maistri. Cit a fost băiatul mic, am locuit cu chirie, într-o casă de păianță, pe o străduță din spatele spi-

Convorbiri cu oameni care au înscris în cronică cincinalului importante realizări

talului Colentina, iar în 1967 ne-am mutat la bloc, în Balta Albă, într-un apartament de trei camere repartizat nouă de întreprinderea la care lucram și lucrez. Cît despre cei din jur: din urmă — este intervalul în care fiul nostru a absolvit liceul, și-a luat bacalaureatul, a dat admiterea la Politehnică, reușind cu media 8,40, și-a făcut stagiul militar. Toate astea ne-au prilejuit o imensă bucurie și e lesne de priceput de ce! Trece eu la rînd: în cincinalul acesta am depus și eu, nu numai fiul meu, un efort serios, fiindcă l-am început încredințat în categoria a II-a bază, 920 lei remunerație lunară, apoi am trecut în categoria a III-a, cu peste 1300 lei remunerație, după care, cîștigînd alte trei trepte, am ajuns la peste 1800 lei, pentru ca acum, pregătindu-mă muncind temeinic, îmbogățindu-mi cunoștințele practice și teoretice, să ating categoria a V-a, deci 2183 lei, plus, în medie, aproape 200 lei la

acord. Voința mea, bunăvoința tovarășilor, înțelegerea celor de-acasă m-au ajutat enorm. Pentru că munca de aici pretinde o maximă atenție, o răspundere deosebită, căci, să nu uităm, fabricăm medicamente, nu ni se îngăduie, și pe drept cuvînt, nici o greșală, oricît de neînsemnată ar parea. Dar să nu-l nedreptățesc pe sotul meu: nici el n-a stat pe loc în cincinalul acesta, dimpotrivă, de la vreo 2.000 de lei, cit avea în 1976,

are acum 3.350 lei. Sîntem o familie fericită: noi am progresat prin muncă, odată cu țara, copilul nostru a dovedit că-i silitor și capabil, am fost sănătoși, și părinții la fel, am petrecut concedii de odihnă pline de amintiri frumoase... La urma urmei, nimic din ce am realizat noi, cei trei copii, nu s-ar fi fost posibil fără strădanii, fără corectitudine, fără gîndul că, așa cum sîntem noi, sînt milioane și milioane de oameni în țara asta.

„Imi plătesc o datorie de onoare”

Inginerul Petru Sava lucrează pe platforma industrială Pipera, la Fabrica de calculatoare electronice — București. Originar din cîntunul băntean Bulza, cu 30 de fumuri — cum ține să precizeze — am ajuns inginer electronist numai și numai datorită orînduirii noastre socialiste! Mai concret: părintii — cooperatori

ÎN ZIARUL DE AZI:

RUBRICILE NOASTRE:

Cum sint soluționate scrisorile oamenilor muncii? ● Realizări tehnico-științifice românești ● Coșcoviile „Scintei” ● Cronica filmului ● Faptul divers ● De pretutindeni

RESURSELE MATERIALE ȘI FONDURILE FIXE — valorificate superior, utilizate cu înaltă eficiență

Între actele normative de o deosebită însemnătate pentru perfecționarea conducerii vieții economico-sociale, pentru aplicarea fermă a noului mecanism economico-financiar, a principiilor autoconducerii, muncitorești și autogestunii economico-financiare, pentru realizarea unei calități noi, superioare și ridicarea eficienței în întreaga activitate economică adoptate la recenta sesiune a Marii Adunări Naționale, se înscrie și Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 14/1971 cu privire la gospodărirea fondurilor fixe, resurselor materiale și aprovizionarea tehnică-materială.

Elaborată din indicația și sub îndrumarea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, legea, în noua sa formă, pune de acord reglementările normative în domeniul gospodăririi fondurilor fixe și a resurselor materiale cu sarcinile deosebite, subliniate în

Desigur, important este să asigurăm resursele materiale și energice necesare economiei, dar tot atît de important este ca aceste resurse, obținute cu dificultate și mari cheltuieli atât din țară, cît și din import, să fie gospodărite rațional, cu cea mai mare strictețe, pentru nevoi bine fundamentate ale producției. Aceasta presupune reducerea sistematică a consumurilor și creșterea gradului de valorificare a materialelor prime, materialelor, combustibililor și energiei, atragerea în circuitul economic a tuturor materialelor refolosibile. Sint probleme esențiale ale dezvoltării economiei în etapa actuală care și-au găsit reglementări bine fundamentate în legea la care ne referim.

Noua reglementare instituie un regim mai sever al gospodăririi combustibililor și energiei decît actul normativ anterior. O prevedere este edificatoare în această privință: con-

sumul de combustibil și energie va fi permis în condițiile asl-sarcinilor economice randamente energetice maxime, ale eliminării oricărei forme de risipă sau de consum nerational; în acest sens, se prevede ca utilizarea combustibililor și energiei să se facă numai cu condiția respectării stricte a

Rațiuni și temeiuri ale noilor reglementări privind gospodărirea fondurilor fixe, resurselor materiale și aprovizionarea tehnică-materială

normelor și normativelor de consum în cadrul cantităților repartizate, care constituie limita maximă de consum. De asemenea, cerința imperioasă a raționalizării consumurilor energetice se pune cu toată fermitatea în această lege: astfel, se reglementează limitarea la strictul necesar a producției și a consumului de materiale energointensive, urmîndu-se dezvoltarea ramurilor și subramurilor a căror producție necesită consumuri energetice reduse.

În spiritul legii, ținîndu-se seama de rezervele mari existente în economie, sarcina reducerii consumurilor specifice de materii prime și materiale, de energie electrică și combustibil, a economisirii lor pe toate căile se înscrie ca un obiectiv central al eforturilor pe care unitățile, centralele, ministerele economice, organele de sinteză trebuie să le deauna permanent, în fiecare ramură și sector de activitate. Noua lege prevede generalizarea sistemului de stabilire a consumurilor de materii prime, materiale, combustibil și energie numai pe bază de norme și normative de consum, normative de valorificare și coeficienti de utilizare. Firește, aceste norme și normative nu sînt date o dată pentru totdeauna, ele trebuie să țină pasul cu modernizarea și înnoirea producției și tehnologiilor, cu perfecționarea organizării fabricației. De aceea, legea prevede obligatia unităților socialiste de a asigura îmbunătățirea în fiecare an a indicatorilor de normare a consumurilor, însoțindu-i de stabilirea unor programe clare, fundamentate pentru reducerea consumurilor normate. De fapt, prin lege se interzice introducerea în fabricație a unor produse noi

Corneliu CARLAN

(Continuare în pag. a III-a)

Colind pentru făurarii vieții noi

Voi, făurari luminați
ieșiți în prag și-ascultați,
vă urează munții Carpați:
Ca stîncă de tari
fiți, făurari,
aici imi e piatra,
aici vă e vatra,
sub ramuri de cetini
imi sînteți prieteni
din părinți în părinți
viteji și cuminți
harnici, frumoși
pe Dunăre-n sus
pe Argeș în jos...

Fiți lăudați
făurari luminați,
vă dau înălțimile,
aprindeți luminile,
anul ce vine
să se-nalpine,
ramuri să nască,
bucurie să crească
în zările cele,
ce sint ale mele
și cîntă sub aște
și sint ale voastre!

Voi, făurari luminați
ieșiți în prag și-ascultați
din urările cele o mie
pe cea venind din cîmpie:
Fie-vă viața ca lanul
imiresmind anul,
ca via pe dealuri
ca apa visînd între maluri,
vă urez
să vă faceți din clipă livezi
în floare
cînd sînteți în sărbătoare,
în pîrg
cînd munciiți cu sîrg,
cu mult belșug în roade
că munca vi-i sănătate!

Fiți lăudați făurari
de firul griului,
de unda riului,
de piinea-minune,
care încă vă spune:
În anul ce vine
spice mai multe,
spice mai pline,

că piinea-i zidire
de nemurire,
ci nu doar piine
de azi pe mîine,
este viață frumoasă
iubire și casă,
înmulțiri-o, că-i țară
iară și iară!

Voi, făurari luminați
ieșiți în prag și-ascultați
cum urare vă zic prin o mie
de gui

cele păduri:
Fiți rădăcinilor
vesnic datori,
ele vi-s alean și comori,
învățați de la ele mereu
la bine, la greu

Și ce vă mai zic?
Să nu le dați pe nimic
în lume,
ele vi-s și ființă și nume
un arbore bătrîn
seamănă privit din istorie
cu un român
din cei frumoși
din cronici scoși,
dacă arborile are cinci sute
de ani

a fost oșteanul lui Șteian

că arborii, ca oștenii

știură Vasluiul,

Podul Inalt,

Călugărenii,

Voi, făurari luminați

de aici din Carpați

primiți toate urările

să se umple zările,

În această clipă fierbinte

luați iarăși aminte

la urarea din datină veche:

anul ce vine este fără

pereche!

Făurari luminați

ce ascultați cîntarea

fie-vă sănătatea ca fierul

și viața ca floarea.

Florin COSTINESCU

FAPTI DIVERS

E o idee!

Un grup de muncitori de la Întreprinderea de rețele electrice lăși ne aduce la cunoștință o lăudabilă inițiativă a conducerii unității. Despre ce este vorba? O serie de electricieni — vreo 30 la număr — care fac parte din echipile de intervenție pentru înlăturarea defecțiunilor în rețea, au fost calificați și în meseria de... sofer. Pentru cei pentru care s-a condus la guri mașinile până la locurile în care trebuie să execute lucrări de întreținere sau să intervină de urgență. Odată ajunși acolo, ei schimbă volanul de sofer cu volanul de electrician. Avantajele sunt evidente pentru toată lumea: operativitate, eficiență.

Cind vinzi și cumperi cu sacul...

Lășind la o parte faptul că mulți dintre cei care veniseră să-și cumpere făină de la... magazinul alimentelor din comuna Cerău — Dăuș și trebuia să aibă ei înșiși grâu necesar în hambar, dacă ar fi muncii cind și cit ar fi trebuit, răspunsul la întrebarea adresată de organele de ordine: „De ce cumperi cu sacul?”, sună de-a dreptul straniu: — Iau cît vreau! — Și totuși, de ce cu sacul? — La ultima întrebare, gestionarul Ion Barbu a tăcut milu. — Cît sac ai vîndut pînă acum și la cît înși? — 21 la 21.

Și pentru fiecare sac de făină vîndut, fiecare din cei 21 de contrași ai lui Haplea i-a dat ciubuc gestionarului între 25 și 80 de lei. Una peste alta, cit ai zice chipilșir, gestionarul a băgat în buzunarul lui 1000 de lei. Acum, „încasează” și restul.

De-ale procesomaniei

De 13 (treisprezece) ani de zile, S. D. din Tulcea îl poartă pe la tribunal pe vecinul său, R. C., chemat la 56 (cincizeci și șase) de procese. Și tot de 56 de ori instanța a stabilit că S. D. nu are dreptate. În fond, ce vrea S. D.? El vrea ca un pînd care-l desparte de vecinul R. S. să fie mutat nifeluș mai spre... ogradă celui din urmă. Numeroasele cerceări și expertize făcute la fața locului nu-i dau dreptate. S. D. Dar tot nu se lasă. Pe președintele judecătoriei Tulcea l-a reclamat „mai sus”, pe președintele tribunalului județean a amenințat-o cu... darea în judecată.

După atâtea procese și reclamații, plîngeri și dosare, expertize și sentințe, nici legiuitorii nu mai știu ce vrea petiționarul. Poate că nici el singur nu mai știe.

Prima cărămidă...

Din Curtea de Argeș, procurorul-șef Constantin Iani ne aduce la cunoștință faptul că doi tineri — Alexandru V. și Dorel P., amîndoi domiciliu pe aceeași stradă — Negru Vodă. Amîndoi erau certuți cu munca. În schimb, încă ziua, bînd zîu, semnal condica de prezență prin restaurant, de unde nu pleacă decît după ce provocau scandaluri de pomidă. Primăria orașului i-a pus în discuția unei adunări cetățenești. Amîndoi s-au angajat în fața rudelor, prietenilor, a tuturor celor prezenți că se vor face „băieți de treabă”. Dar ei s-au angajat, ei au uitat. Ajunși în fața instanței de judecată, au fost obligați să prezente un an de zile de muncă la fabrica de cărămizi din localitate. Unde au prilejuit să pună prima... cărămidă la temelie unei comportări demne.

Aviz amatorilor

Frigider, mașină de spălat, boiler, hidrofor, trei radiatoare și o puderie de becuri. Toate, într-o singură gospodărie, cea a lui Nicolae Gheorghe din Gura Suiții — Dimbovită. Toate — funcționînd din plin. Dar de unde energie electrică, din moment ce conștientizat, cu minuta gazdă, nu înregistra absolut nimic? Energia era subtrasă direct de la rețea. Comparînd suma derizorie plătită în ultimii trei ani cu cea rezultată din producția de energie electrică, echipa de control a stabilit că respectivul mai are de plătit vreo 16.000 de lei. După atîta curent electric consumat de o casă mai bună, se putea să nu se producă și un scurt-circuit, care l-a „curentat” la buzunar. Aviz amatorilor!

Și-a greșit cariera

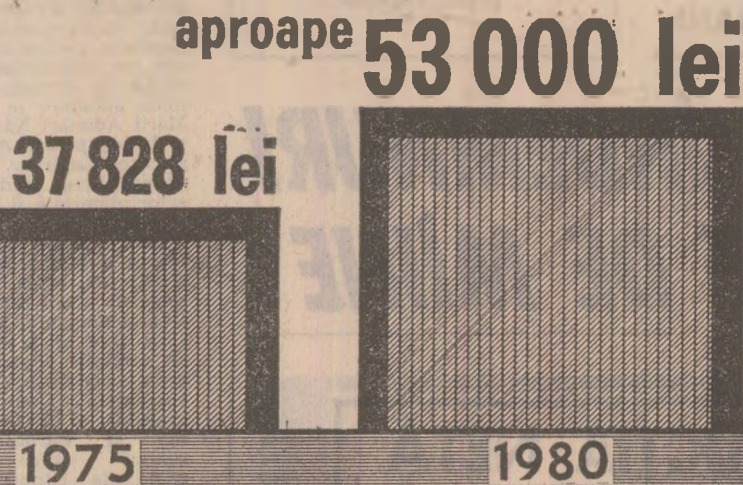
Stefan Săltăreanu din Brăila și-a greșit cariera. Prestidigitator trebuia să se facă. Dar și așa a dat dovadă de o agilitate prodigială de o cauză mai bună, de îndată ce a descins la hotelul „Dacia” din Deva. Tîndr (25 de ani) lui Ștefan, zis Pănică, i s-au lipit ochii de televizorul din camera hotelului. Și ochii, dar și mina de prestidigitator. A început să desfacă televizorul piesă cu piesă. Apoi, una cîte una, a vîndut piesele aparatului la clienții de ocazie, pînă s-a făcut rost de două mîi de lei. Noroc că a fost depistat la timp, că era gata-gata să vîndă și cutia. Acum l-a apucat... bucuria.

Rubrică realizată de Petre POPA și corespondenții „Științei”

MUNCA NOASTRĂ — IZVORUL BUNĂSTĂRII NOASTRE

VENITURILE GLOBALE ANUALE

— în medie, pe o familie —

VENITURILE OBTINUTE DE POPULAȚIE DIN FONDURILE SOCIALE DE CONSUM

Fiarscul de a putea să înveți, de a avea acces la cultură

Cele de mai jos sînt crîmpele de viață în care se regăsesc, îngemănate cu însăși existența cotidiană a oamenilor, o mică parte din considerabilele eforturi făcute de societate pentru bunăstarea lor materială și spirituală. Cele 82,2 miliarde lei venituri obținute de populație din fondurile sociale de consum reprezintă o creștere de 23 de ori față de anul 1950 și de peste 3 ori jumătate față de anul 1965. Prin observarea atentă a vieții dintr-o localitate oarecare a țării, reporterul a încercat să surprindă semnificațiile acestor cifre în pulsul vieții, consistent și fermecător al vieții.

Este în clasa a VIII-a la Școala generală nr. 5: „Am și eu un chip. Poezii, firește”. Mircea Cămpășan este profesor suplinitor la Școala generală din Gălbenești. — Eșul este genul cel mai apropiat de structura mea sufletească”. Vasile Contiu este profesor de matematică: „Sînt doar consumator de literatură”; Ion Al-

ales, că locuiau împreună, nu voia să se mute cu nici un chip. — Săptămîna trecută însă l-am spus-o clar: mamă soacra, am stat 23 de ani unde și vrut Dumnezeu, acum baide cu noi la bloc. Și a venit. Avem 3 camere, baie, buclărie. Și cît plătesc chirie? 185 de lei pe lună. O nimica toată. Ce să vă spun, dacă vreți să știți. Dar, pînă atunci, mă bate gîndul să fac și facultate. — Într-un oraș ca Reșhinul, unde numărul elevilor se ridică la 7.700, școala este, desigur, un „dopas” obligatoriu pentru reporter. Am fost la stăpîni tehnica modernă. Am absolvit școala medie tehnică la Tg. Mureș, am lucrat ca struncar în comuna Gălbenești, m-am înscris apoi la școală, am urmat școala de mașini și cursuri de specializare la București. La început a fost greu, trebuia să acumulez multe cunoștințe tehnice. Dar m-au ajutat profesorii, mesierii. De ce vă spun toate acestea? Aceste aspirații au devenit realitate numai și numai fiindcă în țara noastră sînt asigurate celor ce muncesc toate condițiile pentru a munci și trăi demn. Și — de ce nu? — ca să afle adevărul, dacă cumva nu îl cunosc, cei care mai trăncănesc, de ne știu unde în lume, vrute și nevrute despre egalitate în drepturi și despre drepturile omului.

„Într-un inspirat prospect turistic se spune că Reșhinul este orașul în care „pădurea învătă să cînte”. „Asta-vară, într-o transmisie de la Olimpiadă, se amintea că mesterii din Reșhin — și din alte părți ale lumii — au construit calcul cu care Sănda Toma a cîștigat prima medalie olimpică de aur.

„Reșhinul, argumentează scriitorul Romulus Gușă, într-un articol apărut în revista „Vatra”, este „orașul în care Petru Maior și-a găsit istoria, iar Eminescu a poeziei în drumul său spre constituția națională”.

„În august 1920, printre cei care au participat la constituirea organizației locale Reșhin a Partidului Comunist Român se aflau Gligor Moldovan, maghiarul Fekete Mihail și germanul Trausott Haltrich.

„La Tîrgul internațional de la Zagreb, Întreprinderea de utilități și electrice de schimb Reșhin, care fabrică în cooperare tractoarele forestiere tip T.A.F., a fost medaliată cu aur.

„Cămin Marilana Pastor are 26 de ani. A absolvit facultatea cu doi ani în urmă, la Sibiu, este jurist-consilier la I.C.S.M. Reșhin, deputat și vicepreședinte a biroului executiv al consiliului popular.

„La biblioteca orașenească din Reșhin poți să împrumuți oricînd „Cel mai lăbuit dintre păminteni”, să vezi cu ochii tăi „Codicele Iustinianului Socratic” tipărit în anul 1551 sau mai „recentul” volum „Instrucție nouă la reștia judecătorească Transilvaniei” — din 1737.

„Primul bloc de locuințe s-a construit la Reșhin în 1957, înșă I.U.P.S. Avea 27 de apartamente. Cel mai nou cartier de locuințe se cheamă „Fermușeni II”. A urmat după „Mihai Viteazul”, „Rodnei”, „Iernuțeni I”. Primăria a propus să se schimbe numele în Făgărașul.

„În august anul acesta, prin unitățile comerciale și de servicii din Reșhin s-au încasat 42,3 milioane lei. Are lumea bani.

Reșhinul, un oraș în care se construiește mult și frumos

„Căminul literar de limbă română se cheamă „Lucian Blaga”. Cel de limbă maghiară — „Kemény János”.

Crîmpele dintr-un posibil concept. De ce despre Reșhin? Deoarece acum 30 de ani unii sceptici urseau ca va trece un veac pînă cînd Reșhinul să devină oraș. Iar acum... La care amănunt să mai opresc? Am început cu ultimul.

„În seara cînd am trecut pragul bibliotecii orașenești, sus, la etaj, era o sedință a căminului „Lucian Blaga”. Prima de după vacanță. Deh, au și „cenașat” vacanța lor! Nu s-a cîștigat nimic. S-au făcut planuri de activitate. S-au fixat datele sesiunilor literare. S-a discutat tematica sedințelor viitoare, s-a stabilit cine ce prezintă, cine citește.

N-am auzit să notez decît numele, meseria de toate zilele și genul literar al „păcatului” inimii celor de față: Dumitriu Petru este profesor de muzică; — Încerc poezia!; Maria Glurgiu este muncitoare la Întreprinderea „Republica”; — Poetă! Scriu încă din liceu”; Simion Moldovan „Lemn-metal”; — Oscilez între sculptură și proză”; Liliana Negruțiu

fîrt este profesor de științe sociale și critică cinematografică; — Încerc să demonstrez o axiomă: dimensiunea mondială a lui Călinescu”; Marin Săra este profesor bibliotecar și animatorul căminului; — Vrem să menținem căminul nostru statutar de instituție culturală cu porțile larg deschise și nu neapărat de laborator de creație”. Așa se explică, poate, de ce, în acest oraș, unul din șase locuitori are fișă la bibliotecă orașenească. Iar aceasta este una din cele cinci biblioteci ale Reșhinului. Fondul de carte 80.000 de volume; peste 20 de abonamente la publicații periodice; anual se cumpără cărți de 50.000 lei.

„I-am cunoscut pe doi dintre cei mai proaspeți locatari ai cartierului Iernuțeni.

Răz Alexandru este timpilar la I.P.L.: unul dintre cei mesteșugari minunai care face pădurea, viori, Magda, soția lui, este muncitoare la I.P.M. „Sport”. Au trei băieți. Alexandru, cel mare, este în armată, Tiberiu în clasa a VII-a la Școala, prisia, într-o V-a. Din 1957 stăteau într-o casă muncitorească. Cam strîmtoară, este adevărat, dar se obișnuiseră acolo. Mama soției mai

Nu cred să fie om mai fericit ca mine în tot Reșhinul. Ca un făcut, în ziua cînd ne-am mutat venise și Alexandru în permisie. V-am spus, nu cred să fie om mai fericit ca mine, cu familia mea.

Vecinul său, al lor, Octavian Moldovan, e un om tîndr. N-are decît 26 de ani. Altă vîrstă, altă educație, altă optică despre viață. E bucuros și el că a primit casă nouă. Dar nu se entuziasmează. I se pare ceva mult deșit normal. De loc Bete dintr-o comună apropiată de Reșhin. Se cheamă Potelea. A terminat școala profesională la Tg. Mureș, în 1972. Liceul, la școală, l-a făcut în Reșhin. Acum este modelul la I.P.M. „Republica”. Cîștigă 3.000 lei pe lună. Soția, pe jumătate, e muncitoare la I.P.M. „Sport”. S-au căsătorit în 1977. Și ea a făcut școală.

— Aveți bani la C.E.C.?

— Am. 66.000 lei. I-am strîns cît am fost făcînd.

— Vreți să vă luați masină?

— Nu. Vreau să-mi fac o casă. Nu vă mirați. Vreau o casă cu o grădină mare. Că-mi place să lucrez pămîntul. Mai bine decît mașină mi-aș lua o pereche de cal buni.

dare română și maghiară — și școala de mașini. În total, la cursurile de zi și serale 1.396 de elevi. Școala, care n-are mai mult de zece ani, a devenit nelăcăpătoare. Lăcăsul cel nou a ajuns înălță la nivelul al patrulea. La anul o să fie gata. Includînd atelierele, internatul și cantina. N-am îndrăznit să tulbur liniștea unei ore de curs. M-am dus direct în ateliere. Erau la practică elevii dintr-o X-a H. Practică este un fel de a spune. Se lucrea în toată regula. — Aveam un plan de 600.000 lei — ne spune maestrul-instructor Tiberiu Vormaier. Pînă la 1 octombrie am realizat înșă peste 1 milion de lei. Și nu cu nimicuri. Colaborăm cu Întreprinderea de autocamioane din Brașov. Acum producem prese de vulcanizat și furci de blocare-usl.

— Care este cel mai prețut dintre elevii dumneavoastră?

— Toți. Că n-au învățat meseria, ca mine, pe furate.

— Tovarășul Botta Ladislau este maestrul la U.M.T.C.F. Reșhin, deputat și, din primăvara acestui an, vicepreședinte al biroului executiv al consiliului popular orașenești.

— Aveam 16 ani cînd am început

— continuă maestrul Botta Ladislau — la Reșhin dacă aveam de lucru 1000 de oameni. Acum, peste 20.000 de oameni sînt încastrați în diferite locuri de muncă. E adevărat că și numărul locuitorilor a crescut de la 9.000 la 32.000 și ceva. Semn tot de trai bun. Acum 30 de ani, în tot Reșhinul exista o singură stradă canalizată. Alimentare cu apă — tot pe o singură stradă. Acum, 85 în aută din străzi sînt asfaltate, pietruite sau pavate. Rețeaua de alimentare cu apă măsoară 55 km. S-a făcut și canalizare pe 25 km. Iar numai în cartierul Iernuțeni s-au mutat în apartamente construite de stat tot atîta oameni cît locuitorii avea întregul oraș în 1949.

Acesta este Reșhinul anulului 1980. Aceasta este condiția materială, profesională, culturală, socială a fiilor acestor meșteșugari, indiferent de limba în care le vine mai ușor să pună cuvîntul mamă.

Acesta sînt cîteva din argumentele pe care se întemeiază un adevăr: bunăstarea își are izvorul în muncă. Bunăstare pentru care numai la Reșhin se cheamă de la buget, într-un singur an, 51,5 milioane lei.

Florin CIOBANESCU

ACEȘTI CINCI ANI RODNICI

(Urmare din pag. I)

cît pămîm cu dreptul în cincinalul 1981—1985. Dar, atenție! dacă veți reveni la I.C.E. după un alt cincinal, peșemne că actualul calcul al la care lucrați va fi deosebit, voi proiecta un altul, dacă nu cumva, între timp, am mai proiectat unul... În măsura în care aștia țării e a noastră, a tuturor, e și normal să mă străduiesc, necontenit, s-o sporesc. În plus, trebuie îngrăduit să mărturisesc că simt, realmente simt, că-mi plătesc o datorie de omare: am fost ajutat să ating nivelul de pregătire pe care l-am atîns, nu uit nici o clipă și azi am trăit ca bucler și cîi semenilor de-ai mei or fi muncii atunci pentru ca eu să stau liniștit și să învîț; e rîndul meu să fac același lucru! Pe timpuri, cînd învățămîntul nu era gratuit și, oricum, accesul la carte era îngrădit pentru un copil ca mine, pe-atunci un șir de frați, 6—7—8 se sacrificau, muncind pe rupe, că să-l tîină la școală pe unul dintre ei lor, mai înzestrat. La noi,

acum, în socialism, dreptul la carte este general și miea familie — societatea — depune eforturi serioase tocmai pentru ca acest drept să existe.

Alte două mărturii din nenumăratele posibile...

Verona Mariana Neagu lucrează la „Biofarm”. Are 19 ani și s-a calificat la locul de muncă: ambulator. Dorind să ajungă chimistă, a ales o cale mai dificilă, înșă mai temeinică: a intrat în producție și s-a înscris la același liceu de chimie, ca soralistă. Greu, dar — precizează — „cîte satisfacții, credeți-mă!”

Se înseamnă munca, sprijinul totvărăsc, atmosfera asta de emulație, numai direct în producție poți cunoaște. Fiecare om are o imagine despre sine. El bine, dacă

mi-ar fi spus cheia, în urmă cu doi, trei ani, cît am să mă schimb, cîtă încredere voi căpăta în puterile mele, în acțiunile mele, nu l-aș fi crezut. Și acum sînt o elevă, dar nu mai sînt un copil. Și simțămîntul acesta nu vine doar din faptul că-mi cîștig singură pîinea, ceea ce e foarte important, ci, mai ales, fiindcă înțeleg cu maturitatea necesară însemnătatea muncii fiecăruia dintre noi. Cum altfel să obținem totuși, dacă nu muncim? Și e valabil pentru un om devine valabil pentru toți. Așadar, cincinalul pe care-l terminăm acum, cu rezultate dintre cele mai bune, aici ca pretutindeni, mie mi-a adus o calificare ● continuarea studiilor la profilul preferat de mine — chimia ● și, esențial, în urmă cu un an, primirea mea în rândurile membrilor de partid. În prezentul an școlar urmează să absolv liceul,

să-mi iau bacalaureatul, să dau adrețurile la facultate. Dar nu renunț, în nici un fel, la colectivul în care sînt că-mă realizez deplin ca om! Mă voi înscrie la fără frecvență...

Drumul parcurs de mine se măsoară în înțelesul obținut în muncă mea: am intrat, în toamna lui '78, cu o remunerație de 1.306 lei, am acum 1.703 lei! Locuiesc cu părinții și o soră mai mică, într-un apartament — proprietate personală — în Bercești, tatăl meu e un exemplu excelent pentru noi, fiindcă-l la „Vulcan” de cînd a pîsit în lumea muncii, acum are 46 de ani, din muncitor calificat a ajuns mașinist și apoi tehnician C.T.C., în casa noastră se vorbește despre muncă, așa cum ai vorbi despre aer pur, despre soare...

O altă participare la ancheta noastră, Eugenia Adărian, este ceva mai „vîrstnică”, are 27 de ani și lu-

crează, ca muncitor electronist, la Întreprinderea de calculatoare electronice — București. Se află aici de un deceniu.

— Acești ultimi cinci ani mi-au adus mie, și au adus familiii noastre, destule motive de mulțumire! În casa ce obțin din muncă mea: am intrat, în toamna lui '78, cu o remunerație de 1.306 lei, am acum 1.703 lei! Locuiesc cu părinții și o soră mai mică, într-un apartament — proprietate personală — în Bercești, tatăl meu e un exemplu excelent pentru noi, fiindcă-l la „Vulcan” de cînd a pîsit în lumea muncii, acum are 46 de ani, din muncitor calificat a ajuns mașinist și apoi tehnician C.T.C., în casa noastră se vorbește despre muncă, așa cum ai vorbi despre aer pur, despre soare...

O altă participare la ancheta noastră, Eugenia Adărian, este ceva mai „vîrstnică”, are 27 de ani și lu-

de unde-a pîsit în cincinalul care acuză, acuză e gata, cu vreo 2.300 lei pe lună, categoria a III, lată-l acum, și mă mîndresc, a obținut, chiar în 1980, categoria a I-a specială, sîltînd la 3.300 lei. Ce să mai spun, apartamentul de trei camere îl locuim, în Coleșeni, din 1974, dar „Dacia 1300” ne-am ales în cincinalul ăsta: în ziua ieșirii din maternitate, soțul meu a venit cu mașina nouă, atunci a luat-o, deci Simona a inaugurat-o, spre încîntarea părinților. Dar toate acestea nu sînt decît pe latura materială. Aș dori să adaug că, la fel de important mi se pare faptul că m-am bucurat din plin, în toți acești ani, de climatul de muncă, de stimularea, curat, așa cum este și natural să fie la noi. Muncim ca să avem nu numai bunuri materiale, ci și o existență demnă, bogată sufletește. Eu, personal, aș pune accentul și pe asta, dacă-l să totalizăm rezultatele cincinalului pentru fiecare, în parte, pentru noi toți împreună.

CUM SÎNT SOLUȚIONATE SCRISORILE OAMENILOR MUNCII?

Rezolvare constructivă, dar în limitele adevărului...

Nicolae Burtă, mașinist la Exploatarea minieră Lesu Ursului, ne relatează într-o scrisoare că în sectorul al II-lea producție din unitate activitatea nu se desfășoară corespunzător, nelndeplîndu-se planulul determinînd penalizări, că în mod nejustificat conducerea, întreprinderii l-a respins cererea de acordare a unei gradată și l-a suspendat autorizația de lucru ca mașinist minier.

În urma verificărilor efectuate la fața locului, Comitetul Județean Suceava al P.C.R. a comunicat rezultatul concluziilor rezultate și măsurile adoptate. S-a constatat că, într-adevăr, în u-

nele perioade, sectorul respectiv din cadrul Exploatarea minieră Lesu Ursului nu și-a îndeplinit sarcinile de plan realizate ritmică la planulul fizic și valoric, se arată în răspuns, s-a datorat unor neajunsuri în conducerea și organizarea activității sectorului, îndeosebi la raionul I, unde au existat cele mai multe probleme, unor deficiențe în transportul subteran de minereu, folosiri incomplete a timpului de lucru etc. Pentru înlăturarea acestor lipsuri și îmbunătățirea muncii, conducerea unității a reorganizat activitatea sectorului, adoptînd, totodată, măsuri organizatorice și de disciplină, întărind disciplinai în muncă.

Dar dacă prima parte a sesizării s-a dovedit a fi întemeiată, nu tot așa stau lucrurile cu celelalte aspecte cu privire la scrisoare. Astfel, în ce privește decizia de schimbare a lui N. Burtă din funcția de mașinist, măsura este justificată prin faptul că el nu a promovat examenul de autorizare pentru o astfel de funcție și nici nu s-a mai prezentat la reexaminare, așa cum prevede reglementările legale. Iar cererea pentru acordarea unei gradată nu l-a fost aprobată de consiliul oamenilor muncii, deoarece activitatea sa nu s-a situat la un nivel corespunzător, fiind sancționat și penalizat în repetate rânduri.

În finalul răspunsului se precizează că în discuția purtată cu N. Burtă l-a s-a recomandat să-și îmbunătă-

În spiritul eticii și al responsabilității

„În timp ce în gospodăria orașului Făgăraș, județul Arad, în organizarea transportului în comun, a rețelei comerciale și de prestări de servicii etc. există neajunsuri — se semnală într-o scrisoare — unele cadre cu muncă de răspundere de la consiliul popular orașenești, care ocupă mai mult de rezolvarea intereselor personale. Astfel, vicepreședintele consiliului popular orașenești, Traian Toma, folosește un imobil, în care ar putea fi cazate două familii de specialiști, fără să

i se calculeze înșă chiriile legale corespunzătoare, a obținut teren pentru construcția unei case în detrimentul altor persoane, a eliberat ilegal acte unor cetățeni din localitatea Sîria pentru ca aceștia să poată valorifica terenurile pe piață etc. De asemenea, secretarul biroului executiv al consiliului popular orașenești, I. Berbea, să poată fabrica rachiu la școala „vinalcool” Măderat, a eliberat un certificat de producător pe numele unei persoane care nu figurează în registrul agricol. Faptele dovedesc că acesta nu este principial, amenințînd și persecutînd pe cei care îndrăznesc să-l critice ș.a.”

Această sesizare a fost verificată la fața locului de un colectiv constituit de Comitetul executiv al Consiliului popular jude-

țean Arad, care a constatat că o mare parte din abaterile semnalate corespund realității. În consecință, secretariatul comitetului județean de partid și biroul permanent al consiliului popular județean au hotărît următoarele măsuri: dispoziția lui Traian Toma în plinarea comitetului orașenești de partid Pîncoța, dispoziția la care au participat și deputații, prietel cu care a fost sancționat cu vot de blam; destituirea lui I. Berbea din funcția de secretar al biroului executiv al consiliului popular orașenești și punerea sa în discuția adunării generale de partid. Cu privire la analize efectuate, s-au adoptat și alte măsuri pentru întărirea muncii politice la care au participat consiliul popular orașenești, a răspunderii fiecărui lucrător.

Spicuiți din răspunsuri

● Centrala de exploatare industrială a agregatelor minerale pentru construcții Tirgoviste: În urma analizei efectuate la sediul balasterei Pusea și a discuțiilor purtate cu semnatarii scrisorii s-a constatat că problema semnalată, în legătură cu nepedarea fierului vechi, corespunde realității. S-a întocmit un program de măsuri, cu termene și responsabilități concrete, care va asigura expedierea, pînă la sfîrșitul acestei luni, a întregii cantități de fier vechi existente în incinta unității.

● Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă Vaslui: S-au luat măsurile corespunzătoare pentru verificarea și curățarea rețelei de canalizare din municipiul Vaslui, precum și pentru completarea capacelor la cămine.

● Uniunea județeană a cooperativelor de consum Gorj: În planul pe anul 1981 s-a prevăzut și repararea clădirii, folosită în prezent ca depozit, la care se refera sesizarea adresată redacției, din satul Budieni, comuna Soarta.

● Întreprinderea de transporturi auto Iașomia: Transportul navelelor din localitățile Plevna, Radu Vodă, Lupșanu și Răzvan este asigurat printr-un număr corespunzător de curse de autobuze, stabilite de autobaza Leblui. De pildă, între orele 5 și 6 dimineața, prin aceste localități circulă 5 autobuze.

● Comitetul orașenești Rîmnicu Sîrat al P.C.R.: Ca urmare a lucrărilor efectuate la rețeaua de alimentare, precum și a altor măsuri adoptate de consiliul popular orașenești, furnizarea apei potabile se face în prezent în condiții corespunzătoare în tot timpul zilei.

● Direcția județeană de drumuri și poduri Oradea: În anul 1981 se va construi în satul Talpe podul solicitat de locuitorii comunei Budureasa. Pentru ca lucrările să se poată încheia într-un termen mai scurt, locuitorii satelor Talpe și Săliște de Beiuș s-au angajat să contribuie la realizarea canalului de scurgere a apelor.

Gheorghe PIRVAN

DIN GEOGRAFIA ÎNNOIRILOR SOCIALISTE ALE ACESTOR ANI

PLATFORMA INDUSTRIALĂ
A MUNICIPIULUI BISTRIȚA

MAREA PLATFORMĂ INDUSTRIALĂ A MUNICIPIULUI BISTRIȚA reprezintă, practic, o creație a ultimilor două cincinale. În ultimii doi ani, platforma s-a dezvoltat puternic, numărul obiectivelor racordate la circuitul economiei naționale ajungând să fie în prezent de zece întreprinderi și fabrici. Aici lucrează mai bine de 16.000 oameni ai muncii de cele

mai felurite profesii: constructori de mașini, electroniști, chimiști, acumulatori de mobilă — oameni a căror viață a înflorit odată cu dezvoltarea economiei pe aceste meleaguri. Pe șantierele platformei industriale se pregătesc pentru apropiata intrare în funcțiune filatura de lână pieptănă, fătoria de mătase, complexul de creștere a puilor pentru carne,

baza județeană de aprovizionare, o turnătorie și o forjă pentru piese din oțel, toate contribuind la creșterea ponderii industriei bistrițene în ansamblul economiei naționale. (Gh. Crișan).

Foto: S. Cristian

În fața întăririi principale a întreprinderii de autocamioane din Brașov se află un panou care, prin câteva date comparative, prezintă o clasificare calitativă a unor dintre cele mai cunoscute mărci de autocamioane din lume. Privit sub aspectul coeficientului de tară, unul dintre autocamioanele produse la Brașov — și anume, ROMAN 1925 DF — se află pe locul doi, după autocamionul ISUZU-SFZ din Japonia, situându-se astfel înaintea unor produse similare fabricate de firme renumite ca VOLVO — Suedia, LEYLAND — Anglia sau chiar MAN — R.F. Germania.

Pentru confirmarea acestei clasificări și înlăturarea oricărei dubii, am solicitat lămuriri, tovarășului Iancu Pucăroiu, inginer-șef care se ocupă cu problemele de concepție, pregătirea și dezvoltarea fabricației. Nu este nimic exagerat în clasificarea amintită, ne-a spus dînsul. Dar autocamionul ROMAN 1925 DF nu este singurul nostru produs care se caracterizează printr-un coeficient de tară bun. Tot atât de adevărat este însă și faptul că avem și produse care sînt aspectul greutății pe unitatea de capacitate nu se situează încă la nivelul celor străine.

— Cit din metalul intrat în fabricație se regăsește în produsul finit? — Depinde de produsele la care ne referim. Dacă luăm autocamioanele 6135 SRD sau ROMAN 8135, acestea au în general un coeficient de utilizare a metalului bun: 83,5 la sută și, respectiv, 83,4 la sută. În schimb, altele au un coeficient mai mic. În orice caz nu sub 82,25 la sută. Sintem convinși că acest coeficient poate fi mult îmbunătățit.

Ne-am continuat investigația la biroul de norme de consum. Inginerul Aurel Bot, șeful biroului, ne prezintă astfel cifre care reflectă modul în care se acționează în întreprindere pentru a se asigura o folosire cât mai rațională a metalului. Preocuparea stăruitoare ce se manifestă în acest scop este oglindită și de faptul că programul de măsuri întocmit inițial a fost îmbogățit în decursul acestui an de trei ori, sporind numărul măsurilor de la 45, cite erau inițial, la peste 70. Dar argumentele cele mai solide în favoarea acestor afirmații sînt faptele: sarcina de reducere a consumurilor specifice revenită întreprinderii pe acest an a fost realizată, economisindu-se suplimentar aproape 700 tone de metal, iar la nivelul obținut dintr-o tonă de metal a crescut cu 2.000 lei, iar la laminare cu 3.484 lei față de prevederi.

Din discuția cu inginerul Aurel Bot am reținut că acțiunile inițiate

au vizat cu prioritate cele mai eficiente căi de reducere a consumurilor. Preponderențe sînt cele care privesc modificările constructive ale unor subsansamble și piese: ele au avut ca efect nu numai economisirea propriu-zisă a metalului, dar și îmbunătățirea parametrilor tehnici și funcționali ai produselor, influențînd în mod indirect și creșterea coeficientului de utilizare a metalului. În acest context se înscriu, printre altele, unele măsuri de introducere a comenzii cutiei de viteze la podea la unele produse, modificarea traversei cilindrului și a capetelor de e-tanșare ale tamburilor roților, repro-

dispune. Și una din aceste posibilități o constituie reducerea rebutului și a altor pierderi tehnologice. Deși întreprinderea se încadrează în normele de rebut, ponderea și valoarea acestuia continuă să se situeze încă la cele ridicate. Insuficient s-a acționat și în cazul reducerii adaosurilor de prelucrare la piesele turnate. Sînt cauze care au făcut ca indicele de utilizare a metalului — deși a înregistrat o creștere de la 76 la sută în 1976 la 82,5 la sută în acest an — să se mențină încă la un nivel necorespunzător posibilităților întreprinderii, exigențele pe care partidul le pune în fața

centul de utilizare a metalului. La fel de eficiente se dovedesc și alte măsuri care vizează reducerea consumului de metal pe produse. Este vorba, printre altele, de modificarea constructivă a suspensiei autocamioanelor, de modernizarea aparatului de frînare și a echipamentului electric în scopul miniaturizării acestor mecanisme, ca și de executarea unor repere de la bordul și din cabina autocamionelor din mase plastice (polietilenă). Numai aceste câteva măsuri vor permite reducerea greutății nete a autocamionelor cu 100 de kg.

O intensă preocupare pe această linie există și în sectoarele primare, apreciate ca avînd mari posibilități de reducere în continuare a consumurilor de metal. Din discuția cu inginerul Virgil Artene, șeful atelierului de proiectări din cadrul serviciului metalurg-șef, am reținut că acest lucru principal este perfecționarea tehnologiilor de turnare a unor piese și introducerea altora noi, mai eficiente, pe înlocuirea aluminului cu fontă sau oțel la un sir de repere, pe reproiectarea unor repere dificile la turnare. Un exemplu din multe altele este numai prin reconsiderarea concepției constructive și tehnologice a 18 repere cu adaosuri mari de prelucrare se va obține o economie de 115 tone metal. Despre modul în care gîndesc și acționează în acest sens oamenii de acțiune ne-a vorbit forjorul Teodor Olteanu:

— Noi, muncitorii secției forjă și ai uzinei, sîntem pe deplin conștienți că tot ce s-a realizat și se realizează în țara noastră pe linia ridicării nivelului de trai de la majorările de retribuție la construcția de locuințe, își are izvorul în munca noastră de zi cu zi și, de aceea, facem totul ca zi cu zi să devenim mai productivi și mai eficienți. Și fiindcă vrem să contribuim la ridicarea nivelului de trai, la dezvoltarea metalului, la dezvoltarea țării, la dezvoltarea economiei noastre, noi, muncitorii, trebuie să facem totul ca să asigurăm o calitate mai bună a produselor noastre, să reducem pierderile, să economisim metalul, să economisim energie, să economisim timp. În acest scop, trebuie să facem totul ca să asigurăm o calitate mai bună a produselor noastre, să reducem pierderile, să economisim metalul, să economisim energie, să economisim timp.

Un mod responsabil, muncitoresc de gîndire și acțiune! Tocmai porînd de la întregerea lipsește a legăturii indisolubile care există între reducerea consumurilor materiale, creșterea veniturii naționale și ridicarea nivelului de trai, în toate compartimentele și secțiile întreprinderii se acționează în aceste zile și mai hotărît pentru a fi puse în valoare noi rezerve și posibilități de economisire a metalului. În răstimpul scurt care a trecut de la Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie, în întreprindere au fost identificate rezerve de a se economisi încă 250 tone de metal, în plus față de sarcina stabilită pentru anul viitor, de a se reduce consumurile specifice de metal cu 1.000 de tone. Și acțiunea continuă.

Nicolae MOCANU
corespondentul „Scînteii”

(Urmare din pag. 1)

dacă nu au stabilite norme de consum, evident mai scăzute decît la produsele similare vechi. Și încă o prevedere legală menționează introducerea de măsuri în privința promovării unor soluții economice în concepția constructivă și la fabricarea produselor: obligativitatea ca, la determinarea normelor și normativelor de consum, să se ia în considerare numai materiile prime, materiale, repere și subsansamble prevăzute în normele de tipizare aprobate. De asemenea, în noua reglementare se prevede în mod expres ca distrugeră sau degradarea resurselor materiale se sancționează penal, potrivit legii.

Un întreg capitol, practic în întregime nou, reglementează domeniul recuperării și valorificării resurselor materiale refozibile, care, în esență, include regulile de bază stabilite în Decretul Consiliului de Stat nr. 485. Așa cum s-a subliniat din nou la recenta plenară a C.C. al P.C.R., intr-o țară ca a noastră, cu resurse materiale limitate, cu o industrie în plină dezvoltare și cu o puternică tendință de largire a bazei materiei prime trebuie să includă crearea unei adevărate industrii de reciclare a resurselor materiale refozibile. Dealtfel, în cincinalul viitor, pe baza valorificării materialelor refozibile trebuie să se asigure cel puțin 40-50 la sută din nevoile interne de fier, metale neferoase, fibre și fire textile, uleiuri minerale și altele, punîndu-se capăt cu desăvîrșire oricărei risipe. În acest sens, legea prezintă prevederile și atribuțiile ce revin ministerelor, consiliilor populare, întreprinderilor, centralelor, unităților socialiste de stat și cooperatiste pentru recuperarea și utilizarea integrală a tuturor resurselor materiale refo-

TERENURILE DE LINGĂ CASE, ORICÎT DE MICI — INTENS FOLOSITE!

Pregătiri temeinice pentru viitoarea
recoltă de legume

Zi de iarnă la Adunații-Copăceni. Împreună cu primarul comunei, tovarășul Gheorghe Dobre, străbătem ulițele satului, oprim din loc în loc pentru a vedea cum sînt organizate cîteva gospodării recunoscute drept model pentru felul în care este folosită, aici, fiecare bucată de pămînt. Ochiul se desfată la priveliștea sîrurilor de pomi roditori și la ghirlandele de trandafiri acoperite de omăt, orînduite la marginile drumurilor. Vara, fișile dintre garduri și truturile sînt transformate în adevărate straturi pentru verdeturi, carotof sau sfeclă furajeră. Este o altă pîidă a spiritului gospodăresc al acestor oameni harnici. Dincolo de garduri, în curți, pînă sub streșinile caselor, pămîntul a căpătat cu totul o altă folosință decît aceea cu care erau obișnuiți oamenii. Fiecare palmă de pămînt, fiecare colț de sol își găsește aici o întrebuințare: se cultivă tomate în solarii, verdeturi extratimpurii și de toamnă, ceapă, ardei, castraveți, fasole, căpsuni etc.

Întîm în curtea familiei Marin Voinea. Nu-i gospodăria cu cea mai mare suprafață de solarii din comună, dar este, cum s-a spus, model de ceea ce înseamnă chibzuință țărănească. De cum poți pîciorul în curte și pînă la capătul grădinii, numai schelete de solarii și straturi de pămînt întins și fertilizat cuosește peștii vor fi cultivate cu tot felul de legume. În solarii pentru producerea răsadului, totul este pregătît pentru a pune sîmînța. Dar pînă atunci mai sînt 20 de zile. Într-un spațiu mic învelit cu polietilenă și încălzit cu biocombustibil se vor produce circa 8.000 răsaduri. Primăvara devreme ele vor fi transportate în alte solarii ce ocupă aici circa 8 ari, din care, începînd cu luna iunie, se vor culege primele tomate. Dar pînă la primăvară, pe jumătate din suprafața acoperită cu solarii, cooperatorul Marin Voinea va obține prima recoltă de salată verde. Răsadurile de salată sînt de acum repicate și așteaptă doar zile însorite și mai calde pentru a porni din nou în vegetație. Unele zile ale lui aprilie pentru a face loc culturii de bază: tomate. După ce se vor culege și tomatele, solariile vor fi dezvoltate, iar pe suprafețele respective va urma a treia recoltă: castraveții de toamnă.

— Dragostea pentru cultivarea legumelor mi-a înșufolat-o tata care, cu 40 de ani în urmă, și-a amenajat din spatele casei o grădină ce aducea adesea venituri frumoase — ne-a spus cooperatorul Marin Voinea. Treptat, grădina s-a extins pînă în fața casei, iar din 1967, cum am construit primul solar, a cuprins tot ceea ce în-

seamnă petic de pămînt disponibil. Secretul cultivării legumelor în solarii l-am învățat de la oamenii care lucrau la serele întreprinderii agricole de stat „30 Decembrie”. De la ei am deprins cum se produce și se pregătește răsadul pentru solar, cum se apără plantele împotriva bolilor, cum se face fertilizarea pămîntului în solar și multe altele.

— Lotul din „bătătura” casei măsoară 15 ari. Cît din acesta este cultivat cu legume extratimpurii?

— Toată suprafața. După ce termin replicatul tomatelor în solar, începem plantatul straturilor din curte și treptat, pînă la 25-28 aprilie, ajungem la capătul grădinii. Mergem cam la risc, dar nu orbeste, ci luînd măsuri pentru a putea interveni la nevoie. Noaptea veghem cu rîndul și dacă se

presia că cei datori să se ocupe de contracte nu sînt interesați să se încurce cu noi. De față este și tovarășul primar. Să spună dumnealui dacă a venit cineva de la C.L.F. în luna asta să încheiem contracte. Mă întreb: cum pot avea ei pretenții să le vindem legume dacă nu ne ajută cu nimic? Acum am avea nevoie de sîmînță, de folie de polietilenă, de material lemnos pentru repararea răsadnicilor și solariilor. Dacă ne-ar sprijini cu asta, creșterea cu oamenii nu ar încheia contracte?

— Tovarășul primar Dobre, este adevărat tot ce spune tovarășul Marin Voinea cu privire la relațiile cu Centrul de legume și fructe din Vidra?

— Adevărul este că și noi, cei de la primărie, sîntem vinovați că nu am insistat pe lîngă C.L.F. Vidra să-i facă datoria cum trebuie. Vara, cînd so trezeau că au nevoie de tomate, noi le reproșam că au venit prea tîrziu, iar ei ne reclamau că nu vrem să-i sprijinim. Și cum se dovedea că vina le aparține, eram fășii în pace. Lucrurile însă sînt mai pot continua așa. Tocmai de aceea am dori să întărim relații directe și bune cu întreprinderea de legume și fructe. Să stabilim niste modalități de colaborare prin care să cîntăresc oamenii să livreze legumele aici în comună, la un punct de prelucrare care să funcționeze permanent.

În gospodăriile personale ale locuitorilor din Adunații-Copăceni urmează să se cultive, anul viitor, circa 110 hectare cu legume, din care 15 hectare le reprezintă cele acoperite cu folie de polietilenă. Pe alte 70 hectare se vor cultiva cartofi extratimpurii și de vară. În total, este vorba de peste 200 hectare cultivate prin curțile și grădinile oamenilor, de pe care se scoatează să se obțină peste 3.000 tone legume, circa 800 tone cartofi, cantități mari de fructe, struguri etc. Prin valorificarea lor, producătorii vor beneficia de venituri substanțiale. O bună parte din aceste venituri se obține tocmai pe locul curților de odinoră transformate acum în adevărate grădini intensive, de mare randament. Este un exemplu de buni gospodari care demonstrează că se poate și trebuie cultivată fiecare palmă de pămînt. Iar dacă acest spirit gospodăresc va fi dublat și de o mai bună conlucrare cu unitățile de stat specializate în producerea și valorificarea legumelor, vor avea de cîștigat atât producătorii, cît și economia națională. În această direcție trebuie să se acționeze prompt încă de acum.

— Pe ce cale ați valorificat aceste legume?

— Direct pe pietele Bucurestului.

— Cîștigați mai mult ducîndu-le la piață, decît dacă le-ați vîndut direct centrului de legume și fructe?

— Pentru cantitățile ce se vînd în primele zile — da. Cînd se intră însă din plin la recoltarea tomatelor din solar, diferența de preț între piața neorganizată și prețul plătit de stat este atât de mică încît nu merită să mergi la piață cu legumele, dacă îți seama și de timpul pe care îl pierzi stînd în fața tarabeli, făcînd pe negustorul, în loc să lucrezi la cîmp și să produci ceva.

— Și totuși, dv., ca dealtfel toți cultivatorii de legume din Adunații-Copăceni pierdeți multe zile din vară făcînd piață cu legumele. De ce nu încheiați contracte cu statul?

— Nu încheiem, pentru că am im-

Iosif POP
Lucian CIUBOTARU

Realizări tehnico-științifice românești

„Dialog” între calculatoare
pe purtătoare laser

Țara noastră se numără printre puținele țări din lume care au experimentat cu succes transmiterea de informații între calculatoare electronice cu ajutorul unui echipament complex denumit *videodatofo*, conceput și realizat la Întreprinderea de calculatoare electronice din București. Astfel de aparate au fost realizate, pînă în prezent, doar în S.U.A. și Japonia. Sistemul conceput de specialiștii români constituie una dintre cele mai remarcabile realizări din domeniul *tehnologiei optice* (domeniul științific care studiază aplicații tehnice izvorînd din necesitatea de a asigura circulația de informații între calculatoare), el permițînd transmiterea simultană de date video și audio între opt calculatoare electronice, prin intermediul unei diode laser și utilizînd ca suport fibră optică.

Noutatea constă în faptul că prin sistemul și echipamentul românesc se acoperă întreaga bandă electrică a fibrei optice (un canal video, unul audio și opt canale pentru calculatoare), fructificîndu-i integral posibilitățile și făcîndu-i rentabilă utilizarea.

Echipamentul a fost testat — folosindu-se diferite tipuri de calculatoare și terminale — pe primul tronson optic de date din România, în lungimea de 3,4 km, realizat între întreprinderea de calculatoare și Centrul industrial de electronică și tehnică de calcul. El este destinat însă să fie implementat în medii puternic perturbatoare electrice și magnetice (centrale electrice nucleare, termoe sau hidro de mare capacitate etc).

Panouri solare
orientate de... microprocesor

La Întreprinderea de calculatoare electronice a fost concepută și realizată prima instalație românească de orientare automată a panourilor solare asistate de microprocesor. Sistemul este destinat unor microcentrale solare — atât pentru cele cu lumină concentrată, cît și pentru cele cu cîmp de helioastate — asigurînd urmărirea permanentă de către panouri a poziției Soarelui. Hard-ul acestui sistem (unitatea centrală) este alcătuit dintr-un microprocesor conectat cu o interfață la motoarele care acționează platformele mobile și cu alta la sistemul de calcul. Soft-ul (setul de programe) este dez-

voltat de membrii acestui colectiv, asistîndu-i în realizarea instalației funcționarea fără operator, cu condiția de a introduce prin consola sistemului de calcul data și ora de pornire. O altă particularitate o constituie faptul că impulsurile de comandă pentru motoarele platformelor mobile sînt transmise prin fibre optice.

În primăvara anului viitor, întregul echipament va fi utilizat în prima microcentrală solară cu cîmp de helioastate, cu o putere de 300 W, montată în incinta întreprinderii de calculatoare electronice. (Vlăcuț Radu).

RESURSELE MATERIALE
ȘI FONDURILE FIXE

și cu randamente maxime a resurselor materiale recuperabile, organizarea unitară, pe baze economice, a acestor activități, atragerea întregii populații în acțiunea de recuperare a materialelor prime vechi și materialelor refozibile. Retine în mod deosebit atenția prevederea din lege potrivit căreia ministerelor, celorlalte organe centrale și locale ale administrației de stat, centralelor, unităților socialiste și revine obligația de a gospodări judicios fondurile fixe prin utilizarea intensă a capacității și spațiilor productive, de a menține masinile, utilajele și instalațiile într-o stare reprobabilă de funcționare prin buna întreținere, revizuire și reparare a lor, de a asigura recuperarea fondurilor investite în mijloacele fixe, așa cum a fost stabilit prin normative sau prin documentațiile de investiții. O prevedere nouă se referă la as-

gurarea necesarului de mașini, utilaje, instalații și piese de schimb nu-mai pe baze de normative, a căror elaborare se reglementează prin lege; mai mult, se interzice unităților și forurilor de resort ale acestora să solicite și să repartizeze mașini, utilaje și instalații în cazul cînd cele existente nu sînt folosite la întreaga capacitate. Strîns legat de aceasta, legea stabi-

lește obligațiile ce revin ministerelor, centralelor și întreprinderilor pentru efectuarea la timp și în condiții calitative superioare, în temeiul unor normative tehnice judicios stabilite, a lucrărilor de întreținere, reparații, revizii periodice, reparații curente și reparații capitale. În fond, prin efectuarea lucrărilor de reparații, și îndeosebi a reparațiilor capitale, se asigură utilizarea din plin a capacităților de producție existente, economisindu-se fonduri pentru investiții noi. Cu toată claritatea sint precizate răspunderile privitoare la asigurarea pieselor de schimb atât noi, cît și provenite din recondiționare și reparare celor uzate.

Amplarea și complexitatea sarcinilor pe care le ridică dezvoltarea în perspectivă a economiei impun intensificarea preocupărilor pentru coordonarea și îndrumarea unitară a in-

terului proces de gospodărie a fondurilor fixe și resurselor materiale, de aprovizionare tehnico-materială. În această ordine de idei, în noua lege sînt mai bine precizate și delimitate, în raport cu principiile nouului mecanism economic-financiar, atribuțiile și răspunderile ce revin acestui domeniu ministerelor, celorlalte organe centrale și locale ale administrației de stat, centralelor și întreprinderilor. Se cuvine subliniat, bunăoară, că s-a instituit dubla subordonare a compartimentelor de aprovizionare și desfășurare din ministere, atât față de organele din structura cărora fac parte, cît și față de Ministerul Aprovizionării și a fost stabilit regimul răspunderii pentru încălcarea normelor legale în domeniul aprovizionării tehnico-materiale, gospodăririi resurselor materiale și a fondurilor fixe. Indiscutabil, aplicarea neabătută în practică a prevederilor acestei legi va avea efecte pozitive în întreaga viață economică, creștînd cu cîrmă juridică superioară, adevărat condiții de cîrmă etapei actuale de dezvoltare, asigurînd utilizarea judicioasă, cu înalt spirit gospodăresc, a fondurilor fixe și resurselor materiale — componente principale ale avuției naționale — perfecționarea aprovizionării tehnico-materiale. Sînt exigente și sarcini esențiale, subliniate de conducerea partidului, care trebuie să concentreze eforturile tuturor oamenilor muncii în îndeplinirea obiectivelor planului pe anul viitor, a programului de dezvoltare economică și socială a patriei în viitorul cincinal jalonat de Congresul al XII-lea al partidului, spre a se asigura ridicarea generală a eficienței, afirmarea puternică a noli calității în întreaga economie națională.

OMAGIU OAMENILOR HARNICI

L-am regăsit pe decanul de vîrstă al sculpturii noastre în atelierul său, preocupat de realizarea unei noi lucrări: un basorelief de mari dimensiuni inspirat de viața și munca lucrătorilor de pe ogoare, de înnoirile pe care le cunoaște agricultura socialistă. Lucrarea, care, după cum ne-a precizat autorul, nu este o comandă, atestă nu numai pasiunea maestrului Ion Jalea pentru tehnica basoreliefului probată în numeroase exemple de real prestigiu artistic — ci și angajarea sa autentică, participarea sa la viața și frământările poporului. Iată ce ne-a declarat în legătură cu această ultimă creație:

În activitatea mea artistică m-am oprit deseori la aspectele vieții de azi din țara noastră. Am realizat până acum diferite lucrări care reprezentau agricultura nouă, agro-tehnica, o întinire a muncitorilor cu tovarășul Nicolae Ceaușescu

Acad. Ion JALEA
artist al poporului
ne vorbește despre noua sa lucrare —
un basorelief dedicat lucrătorilor de pe ogoare

pe un șantier de construcții și altele. Cred că toate acestea, împreună cu lucrările confrăților mei, pot da o imagine de ansamblu asupra socialismului. Dar transformările ce au avut și au loc, munca eroică a oamenilor, dialogul permanent al conducerii partidului cu cei ce muncesc, bucuriile, satisfacțiile lor pot constitui tot atâtea prieluri, surse inepuizabile de inspirație nu numai pentru pictori, ci și pentru sculptori. Ce l-ar putea inspira mai mult pe un creator decât acest vast clocot de viață din patria noastră? De la acest gînd am plecat și în ultimele mele lucrări și proiecte. La acest sfîrșit de an ce cotidoneu al sfîrșitului unui cîmăl și începutul altuia, în acest moment în care întregul nostru popor își

evaluează realizările și se pregătește să se îndrepte spre alte izbîndi viitoare, fiecare este îndreptățit să-și facă un bilanț al muncii. Pentru un creator, acest bilanț reprezintă confruntarea gîndirii și faptelor artistice cu toate aceste mari, generoase idealuri și împliniri.

Am modelat, în activitatea mea, multe basoreliefuri. Acum lucrez la acest basorelief, în care încerc să redau ceva din viața și munca de azi a lucrătorilor pămîntului, îndeletnicire milenară a românilor, care azi o practică în condiții, cum se stie, cu totul noi, moderne. În general, vreau să spun că un basorelief poate cuprinde acțiuni mai complexe, spre deosebire de așa-numita sculptură

în ronde bosse. Dacă ne-am gîndi la această tehnică, așa cum a fost ea folosită în trecut, nu putem să nu remarcăm că astăzi cunoaștem, de pildă, viața vechiului Egipt din basoreliefurile. Reliefulurile grecești, romane, cele ale Renasterii indică, de asemenea, nu numai atitudini și orientări estetice, ci și aspecte ale vieții materiale. Pentru istoria poporului român cea mai importantă mi se pare a fi Columna lui Traian — o nemuritoare operă de artă și un mare exemplu pentru artiștii din țara noastră. Aș spune că tehnica reliefului este deosebit de potrivită pentru sculptură și în genere pentru arta în care este vorba de popor, de mari acțiuni coordonate ale oamenilor muncii, de acțiuni colective, care implică tot mai mulți oameni. Asadar, închei acest an cu gîndul la subiectul șteilor mei, oamenilor simpli, harnici al acestui pămînt, cărora le doresc tot binele pe care-l merită.

Colocviile „Scintei”

TÎNUTA PROFESIONALĂ A CRITICII

Dialog fecund cu conținutul de idei al operei

Discutăm, în ultima vreme, despre critică referindu-ne mult la exemple ilustre, la numele mari care au onorat această magistratură culturală, dîndu-i nu numai prestigiul inteligenței, talentului, gustului, capacităților de a discerne valoarea de nonvaloare, dar și curajul de a afirma adevărul în mod răspicat fără să tină seamă de împrejurări conjuncturale, de ierarhii, de „combinații de culise”, de „strategii electorale”. Invocarea acestor nume care au devenit pe bună dreptate repere ale talentului și ale probității intelectuale nu va fi niciodată de prisos.

Dar fiecare etapă a evoluției unei culturi naște probleme specifice, cele mai multe inedite, pentru care numai amintirea numelor de atîdată nu este suficientă.

Cred că de reală utilitate, pentru noi este încercarea de a vedea ceea din problemele acute pe care evoluția literaturii române de astăzi le-a suscitată și modalitățile prin care critica le-a răspuns. Așa, de pildă, mutațiile ferice intervenite în structura prozei din ultimii cinci ani, care, repudind idilismul fustivist

și convențional, și-a propus — cu atîtea izbîndi de remarcabilă calitate și cu o penetrantă nemălințuită în rîndurile publicului — să investigheze drumurile deloc simple, deloc lineare ale revoluției noastre, ca și ale epocilor ce au precedat-o și au presălit-o, au fost însoțite de entuziasmul firesc al criticii literare. Nu putem vorbi nici de opacități și nici de amnezii colective. Au existat, cum este și firesc, diferențe de opinie, deosebiri de vederi față de o carte sau alta, fără de care un climat literar adevărat nu s-ar putea concepe.

Constatînd deci că această înaltare masivă a prozei noastre se datorează, și nu în mică măsură, sustinerii comprehensive de care s-a bucurat din partea criticii literare, nu putem să nu observăm că efortul prozatorilor noștri de a investiga zone noi, probleme inedite, procese acute ale revoluției noastre nu este însoțit în egală măsură de analiza socială, politică, filozofică și estetică pe care aceste cărți o impun. Romanele sînt întîmpinate, bineînțeles, favorabil, unele din ele cu un entuziasm

nedisimulat, în termeni superlativi; dar confruntînd cartea cu cronica, simți nu numai o dată că dezbaterile rămîneau marginale, că din ce în ce mai mult se vehiculează în mod admirativ termeni precum „curaj”, „îndrăzneală”, „adevăr”, fără a se arăta cum a izbucnit scriitorul să încorporeze în

Valeriu RAPEANU

imagină, în destinul personajelor aceste noțiuni. Oprează și intimidă încă spectrul „sociologismului vulgar”, teama că discutînd filozofia, fondul operei de artă ne vom întoarce la „sociologismul vulgar”. Fără să dăm, nici vorbă de asemenea întoarcere la asemenea păcate dogmatice, ci de restituiră unor relații normale între critică și opera de artă. Aș spune că astăzi, mai mult decît orînd, critica are obligația să discute filozofia operei de artă: proza românească a devenit în expresiile ei cele mai reprezentative o proză de dezbateri, de confrun-

ta, de relevare a „fetelor ascunse” pînă nu de mult ale unor realități, ale unor procese sociale privite altădată înghițite, deformate și unilateral. Discutînd „curajul” autorului nu discutăm o noțiune în sine. O raportăm la puterea de penetrație, la aria socială de din comun, cărora lipsa de talent a autorului nu le conferă echivalențe artistice grațioase. Circulă astfel o pseudoliteratură împotriva căreia se reacționează prea timid și fără consecvență, pseudoliteratură care poate duce la deprecierea ideii de artă, poate diminua perceperea valorii estetice a adevăratelor nașini de literatură, trimînd unilateral interesul cititorului doar către faptul senzational. Impotivă acestor judecări, interpretări sau reacții, necesită o severitate necesară, nu respingă și nu descurajează cu fermitate la care ne obligă nivelul de cultură și de cunoaștere a literaturii noastre contemporane care un public din ce în ce mai numeros îl arată căritorii scrisorile de autori contemporani cu adevărat talentați.

anilor din urmă, pe lângă „calea cea mare” a prozei românești și-au făcut apariția și numeroase alte cărți care mîinează pur și simplu căutările altor de fecunde ale adevăraților prozatori, confectionînd în grabă culegeri de fapte „îari”, de întîmplări „îeste” din comun, cărora lipsa de talent a autorului nu le conferă echivalențe artistice grațioase. Circulă astfel o pseudoliteratură împotriva căreia se reacționează prea timid și fără consecvență, pseudoliteratură care poate duce la deprecierea ideii de artă, poate diminua perceperea valorii estetice a adevăratelor nașini de literatură, trimînd unilateral interesul cititorului doar către faptul senzational. Impotivă acestor judecări, interpretări sau reacții, necesită o severitate necesară, nu respingă și nu descurajează cu fermitate la care ne obligă nivelul de cultură și de cunoaștere a literaturii noastre contemporane care un public din ce în ce mai numeros îl arată căritorii scrisorile de autori contemporani cu adevărat talentați.

„Suplinitorii” judecății de valoare

Critica dă seama de literatură: este accepțiunea cea mai obișnuită și elementară a unei înțelegeri care, luînd formele cele mai diverse, rămîne totuși esențial unitară în spirit, în obiective, în rezultate. Unitară și, mai mult încă, solidară.

Dar solidaritatea criticilor înseamnă altceva decît unitatea și alinierea de opinii, de judecări sau de interpretări. Se întelează pe necesitatea, posibilitatea și existența dialogului; implică diferențieri, fruntarea și coexistența punctelor de vedere, critica însăși fiind un dialog: cu literatura, cu cititorii.

Si nici abstract nu este solidaritatea criticilor: se manifestă în relația efectivă cu literatura, în practica normală a comentariului, nu în retorica festivă a declarațiilor de principiu. Exprimă, în fond, solidaritatea cu literatura. Deosebiți în atîtea privințe, Malorescu și Ghera au sustinut, amîndoi, dramaturgia lui Caragiale într-un moment cînd scriitorului îi erau contestate nu numai talentul și originalitatea, dar și simțul moral și sentimentele civice, la respingerea pieselor lui de la premiul Academiei, de pildă, dîndu-l-se statul, azi de un enorm comie involuntar. „Să învețe a respecta națiunea sa, iar nu să-și bată joc de ea”. Unor astfel de observații și reproșuri aberante, făcute parcă de un jupin Dumitrache leșit miraculos din ficțiune și intrupat în realitate în postura de publicist, le-au răspuns cei doi mari critici al vremii, într-o exemplară convergență de atitudine. Numeroase în istoria criticilor românești, asemenea momente au astăzi și o valoare simbolică. Deosebirile de vederi, contradicțiile, divergențele au fost în literatură, nu în arta ei; și de natură profesională. Cînd planurile au fost, intenționat sau din neatenție, confundate, cînd au devenit determinante interese de ordin politice, s-a produs nu atît o destrămare a solidarității criticilor, cît o anumită invazie a pseudo-

criticii. Epoca primelor două decenii de la începutul secolului nostru a fost astfel una necritică, și nu doar fiindcă s-au lipsit marile personalități critice (Malorescu și Ghera și încheiaseră, practic, activitatea literară, Lovinescu se afla în fața „pasului nîșilor”), ci mai ales datorită unei adevărate invazii de publicisți, unii chiar talentați, ce însă puneau mai presus de solidaritatea cu literatura parizanatele de grup și sentimentale.

Consider de aceea că o discuție despre tînuta profesională a criticilor are și menirea de a face distincția cîvenită, și ci mai clar, între critica autentică, profesională, și pseudo-critică, adică scrișul imorovizat, diletanț, amatoristic, de suplînire și de serviciu. Abundentă, din păcate, pseudo-critica este adeseori confundată cu adevărata critică și din asemenea identificări false au de pierdut. În realitate, alți literatură, cit și critica. Tristește și ucror lamentabilele tribulații ale pseudo-criticilor, prin aceste confuzii, transformată asupra criticilor, ca și cum, de exemplu, erorile și enormitățile unui „tă-măduitor” improvizat și sarlatan ar fi puse în seama „medicinii și a medicilor”.

Au avut loc, în ultimii 5-6 ani, mai multe dezbateri despre critică, rămase fără ecou în concretul activității critice. Explicația acestei împrejurări o furnizează, cu puterea evidentă, lipsa de legătură dintre aceste dezbateri și publicistica literară și publicistică. Multe intervenții aveau un caracter foarte general și stereotip, constînd în repetarea, mai mult sau mai puțin ingenioasă, a unor principii de nimeni contestate, teoretizări goale înlocuind discuția la obiect. Alteori, cînd se resimțea nevoia unei minime exemplificări, se folosea procedeul comod al citării citorva prozoților caraghioase, trase cu penseta din ete un mîndur articol semnat de un necunoscut în ete o publicație cu tiraj nesemnificativ, fără să se în-

trebe nimeni, nici autorul „intervenției” și nici redactorul răspunzător de meritele dezbaterii, decât sint ori nu reprezentative exemple obscure propozitii prin mișcarea critică de azi. Filindcă este greu de crezut că pentru a se ilustra o judecăție, fie ea și negativă, despre poezia contemporană, s-ar putea apela, conform acestei „metode”, la citiva șchioași demulți consacrați și autori impuși de-a lungul de care n-a auzit nimeni. Vulturii nu vinează furnici și tîntarii nu se prind trăgînd în ei cu mitraliera... Iar despre realitățile critice, așa cum sint ele, se poate discuta cu folos por-

Mircea IORGULESCU

nindu-se de la realitățile literaturii și de la modul în care își găsesc ori nu reflectarea în critică, nici decum prin formule, curat birocratice intervenții.

Expresie a unui climat cu certă determinare politică și socială, literatura română a cunoscut, de parcursul acestui deceniu, o metamorfoză profundă: consînd, esențial, în apropierea de realitate, în investigarea prezentului și a istoriei, mai recente sau mai îndepărtate, dintr-o perspectivă eliberată de scheme, clișee, tabu-uri, de prejudecăți și de reprezentări confectionate în acord cu teze abstracte și nu cu adevărul faptelor. Această evoluție, remarcabilă prin rezultate (aparitia unor scrieri de valoare, afirmarea și consacarea unor viguroase personalități creatoare), a declansat și a intrunit adeseuna cititorilor, ei însăși parcurînd traseul unor mutații culturale și literare de mari proporții. Cartea românească de literatură contemporană este intens citată, romanele de actualitate se epulează din librării în citiva ore, volumele celor mai buni poezi sînt practic de negăsit, de un interes cu totul deosebit se bucură

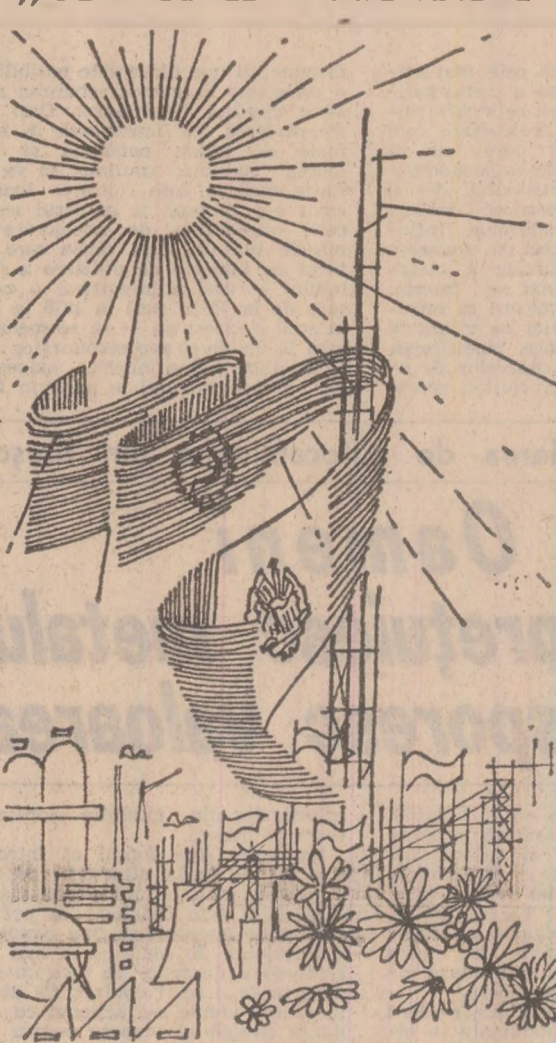
lucrările critice. Cît se poate de reprezentativ este cazul dramaturgicilor originali: multă vreme ignorată, și nu fără temel, a intrat astăzi masiv în atenția publicului tovarăș prin efectuarea unor veritabile sondaje în realitatea vieții, înier se poate vorbi chiar despre un puternic moment al literaturii dramatice, la constituirea căreia participă deopotrivă autori demulți consacrați și autori impuși de-a lungul de care n-a auzit nimeni.

A înregistrat critica procesul acesta de efectivă constituire a unei literaturii noi în raport cu perioada anterioară? Si cum anume? Sint întrebări nu numai legitime, dar și în funcție de care ne putem face o idee despre critică, o idee întemeiată pe realitate. Se observă, încredinșă de răspundem, că există o discrepanță între aspectul general al publicisticii critice și cărțile de critică dedicate literaturii contemporane și scriitorilor de azi. Judecînd după aia, fîșîșarea unei părți a criticilor curente, mișcarea literară a deceniului ar părea, cu cîteva excepții, amorfă și lipsită atît de personalități, cît și de opere reprezentative. În schimb, tîndînd seama de cărțile de critică scrise în ansamblu — imaginea literaturii române actuale apare ca deosebit de viguroasă, bogată în creații majore și în autori de prim rang. Faptul este cu atît mai paradoxal cît majoritatea acestor cărți sint, într-un fel sau în altul, întemeiate pe exercitiul publicistic al autorilor lor. Se impune să deducem că o bună parte dintre semnările de articole, cronici, comentarii critice în diverse reviste și publicații nu sint, de fapt, critici profesioniști, nici sovălnici înecători, ci diletanți eterizați într-o îndeletnicire cu care nu au nimic comun, publicisții de ocazie și improvizati. Pe scurt, pseudocriticii. Prezența lor produce un caracteristic efect de estompare a realităților literare contemporane, de nivelare și chiar de minimalizare a valorilor ei autentice. Si tot după cărți judecînd, se

poate afirma că adevărații critici, criticii de profesie, dedicați sistematic și consecvenți unei activități precizate sint în realitate puțini, în ciuda marelui număr de texte „critice” găzduite de publicații. Despre prohibita profesională a pseudocriticilor este, cred, inutil să se discute, cîtă vreme ei sint în afara profesiei: nimeni nu cere „tă-măduitorului”. Improvizat autorul demulț consacrat și sarlatan sînt respectuși rîmîntul lui Hipocrit! Dar nici nu pune nimeni alături de un medic de profesie. Or, prezența celor improvizati în critică depinde în primul rînd de discernămintul publicistilor, de felul și de criteriile după care își aleg colaboratorii, le acordă încredere și spațiu tipografic. În critică nu există, ca la medic, o diplomă prin care să se ateste profesionalitatea: numai activitatea practică validează sau infirmă încrederea care inițial trebuie acordată oricui. Si totuși, în ciuda unor enorme gafe profesionale (de la citarea trunchiată și deformată pînă la ignorarea paternității unor texte, de la confuzia de nume și de date ce tînd de o cunoaștere elementară pînă la atribuirea inexactă de afirmări, citate sau, caz incredibil, chiar de scrieri întregi unor autori care n-au nici o legătură cu ele), „încrederea” nu este, cum ar fi firesc, retrasă condeierilor de ocazie.

O critică serioasă, aplicată, la obiect, capabilă cu adevărat să dea seama de literatură nu se poate întemeia decît pe deplina și stricta considerare a condițiilor profesionale, regulă valabilă de altfel în orice domeniu de activitate și cu atît mai imperios necesară astăzi, cînd pretutindeni se impune ca vitală realizarea unei superioare calități a muncii. Așa cum nicăieri improvizat, amatorismul, diletanțismul, ocazionalul se pot substitui profesionalității, nici în critică nu se poate realiza o nouă calitate bînzîndu-ne pe „sușlinitori”, pe critici improvizati și diletanți care pre-judecăză judecățile de valoare, verosimilitatea tabel de valori.

DIN ANTOLOGIA „CÎNTĂRII ROMÂNIEI”

Desen de Gheorghe CĂLĂRĂȘU

Partidul

Ascultați cum crește griul în spic,
cum se-nalță neamul voinic,
Ascultați zorile cum așteaptă,
cum cuvîntul naște faptă,
Ascultați cum flutură flămurile roșii,
cum visează prezentul — strămoșii,
Ascultați cum se-ndeamnă bărbății,
cum ne veghează mindrii Carpații,
Ascultați cum pulsează pe tot întinsul zării
Partidul — inima fierbinte a țării!

Romeo MORARI
Cenacul literar „Liviu Rebreanu”,
Tîrgu Mureș

Spre viitor privind

Vor fi orașe noi și noi cetăți
vor fi acești copii ai patriei bărbăți
iar soarele va ridica în albe dimineți
tot aurul adîncului peste Carpați.

Vei fi cîmpie, maică grea de griu
și vor suna pe plaiuri fluieri dîușoare
va curge cerul mai albastru peste riu
vor trece mirii cu mirese în noi case.

Va fi așa cum au dorit să fie
străbunii care-au scris pe tricolor
pe iarbă și pe piatra de vechie
pe arătura apărută cu atîta dor.

Vom fi uniți cum rădăcinile-n copac
desăvîrșind prezentul pentru viitor
vom merge spre-nceputul altui veac
cîlăuziți de cel mai înțelept conducător.

Andrei CAUCAR
Cenacul literar „Ritmul hunedorene”,
Deva

CRONICA FILMULUI

„Vinătoarea de vulpi”

lui Oțet despre Budurică, cel care „taie la amenzi la țărani” și căruia i s-a dat geantă de piele. După cum nu lipsesc nici scenele colective, în care țărani privesc decorațiile dobîndite cu singe și se tot întreabă „dacă” și „cînd se va pune problema” înscrierii în colectivă. Nu lipsește nici o notă de vitalitate, nici nota de grațiu, de absurd (obesia dîntilor care sint, sau nu, de aur). O parte din umorul țărănilor, din frumusețea și naturalitatea paginilor cărții lui Dinu Săraru răzbat și în film.

În chip evident, nu pitorrescul ori densitatea epicii în sine îl preocupă în primul rînd pe Daneluc, ci semnificațiile adînci și surprinzătoare ale cinematografiei a sentimentului eroilor că nu mai au putere să-și impotivăască și că un destin implacabil avea să schimbe și să răstoarne tot ce lor li se părua pînă atunci de nelucifer, că progresul în coșul și în minte, o altă, nouă, mentalitate; felul în care istoria contemporană se răsfîrînge asupra oamenilor, determinîndu-l, întîndu-l.

Cum se întîmplă de obicei (și Daneluc nu a reușit să treacă peste aceasta) în romanul „Niste țărani” la vizuina dramatică și tragică este totuși mult mai bogată, mult mai adînc înțelită, mai fin și mai amplu orchestrată. Filmul

este — să zicem: în schimb — mai răspicat, mai categoric, mai concis — simplificînd pentru a face demonstrația mai evidentă. Naratiunea scrisă, tradițională, la persoana a treia, urînd firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

nil (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît filmul, plin de numeroase alte flash-back-uri (ale eroului, principal sau ale cuiva care se identifică întens cu el). Naratiunii — colorată fericit de o rară aptitudine de povestitor a scriitorului — Daneluc îl preferă concizia, stilului curgător — elipsa. Fluxul epic nu e articulat riguros, ci tulburat și el de faptul că cel care narează se situ-

ni (Aristide Telea); chipul lui, mai bine spus, înconstanțe (Nicu Niculescu), ale încruntării topite în plăcerea povestirii (Andrei Codreanu), ale unei cinstite, salutare disponibilități și umidă firul unei firești progresii temporale devine în film altceva: o rememorare. Un flash-back întins cît

Primiri la primul ministru al guvernului

Tovarășul Ilie Verdet, prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste Române, a primit, succesiv, în cursul zilei de joi, în vizită protocolară de prezentare, pe ambasadorii Republicii Populare Bangladesh, pe ambasadorii Republicii Populare Socialiste Albania — Jordan Pani, Republicii

Islamice Mauritania — Mohameden Ould Ahmedou Salem și Republicii Gabonaise — Jacques Mombou.

Convorbirile care au avut loc cu acest prilej s-au desfășurat într-o atmosferă cordială.

Cronica zilei

Joi după-amiază, tovarășul Paul Niculescu, viceprim-ministru al guvernului, ministrul finanțelor, a avut o întrevedere cu Jamaluddin Ahmed, viceprim-ministru al guvernului, ministrul industriei și comerțului din Republica Populară Bangladesh, care, în fruntea unei delegații economice, face o vizită în țara noastră.

În timpul întâlnirii au fost abordate probleme de interes reciproc privind dezvoltarea și diversificarea relațiilor de colaborare economică și a schimburilor comerciale dintre România și Bangladesh, în lumina înțelegerii convenite la nivel înalt. A intervenit la participat Iosif Chivu, ambasadorul României la Dhaka, și A. W. Shams-ul Alam, ambasadorul R.P. Bangladesh la București.

Cu prilejul vizitei în țara noastră a delegației economice conduse de Jamaluddin Ahmed, viceprim-ministru al guvernului, ministrul industriei și comerțului din Republica Populară Bangladesh, ambasadorul acestei țări la București, A. W. Shams-ul Alam, a oferit, joi seara, o recepție.

Au participat Cornel Burtică, viceprim-ministru al guvernului, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, Marin Trăistaru, adjunct al ministrului, George Dolgu, adjunct al ministrului afacerilor externe, alte persoane oficiale.

Colocviul „Tineretului, fizica și progresul tehnico-științific”

În Capitală s-au desfășurat lucrările colocviului „Tineretului, fizica și progresul tehnico-științific”. Organizat de comitetul U.T.C. din Centrul național de fizică, comitetul U.T.C. din Institutul de fizică și energie nucleară și Consiliul A.S.C. din Facultatea de fizică a Universității București, colocviul a prilejuit un larg schimb de experiență între tinerii specialiști din țară, care au prezentat lucrările de cercetare, invităminte superioare și industrie în vederea câștigării de noi dialog, de modalități concrete de scurtare a ciclului cercetare-proiectare-produție, de aplicare în viață a politicii partidului în acest domeniu.

Participanții la colocviu au adresat

o telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, prin care transmit omagiul lor fierbinte, prinsoasă de recunoștință pentru condițiile minunate de muncă și afirmare create întregii generații tinere din țara noastră. Totodată, ei se angajează să pună toată puterea de muncă și creație, elanul și entuziasmul lor tineresc în slujba materializării prevederilor programelor-directivă adoptate de Congresul al XII-lea al partidului, să amplifice contribuția fizicii la introducerea în circuitul economic a noi surse de energie, la lărgirea bazei de materii prime și materiale, la valorificarea lor superioară în producție, la afirmarea potențialului creator al cercetării științifice românești.

Un adevăr în sprijinul căruia știința aduce argumente edificatoare

SĂNĂTATEA DEPINDE DE FELUL ÎN CARE ȘTIM SĂ NE HRĂNIM

● Supraalimentația, cauză a numeroase boli cronice degenerative ● Consumul în exces al produselor care au la bază făina duce la obezitate ● Un calcul adaptat la condițiile de climă ale țării noastre arată că la munca medie ca efort sunt necesare 2.100 calorii ● Zahărul, implicat în apariția multor boli, poate fi suplinit prin alimente bogate în glucide — fructe, legume

Asistăm astăzi, la noi, ca dealtă în multe alte țări, la o supraalimentație, opus al fenomenului subalimentației din trecut. Consecințele patologice n-au întârziat să apară: 46 la sută din cauzele de deces sînt, în țara noastră, atribuite bolilor cardiovasculare datorate aterosclerozei. Într-unul micocardi, înaintea sub vârsta de 40 de ani, este de 3 ori mai frecvent decît în urmă cu patru-cinci decenii. Obezitatea afectează între 12 și 25 la sută din totalul populației, iar dislipidemiile (grăsimile din sânge) se întind în proporții de pînă la 14 la sută. Îngreșnează o creștere îngrijorătoare diabetul.

Cum s-a ajuns la această situație? Răspunsul este unul singur. Prin neumăritățile primului consum nerational de alimente. Nu înseamnă că dacă avem nevoie să și consumăm, cu lăcomie, mai ales că acest lucru se răsfrînge direct asupra propriei sănătăți. Cum, cit și ce să mîncăm sînt întrebări care îl preocupă pe toți specialiștii nutriționiști din lume, fapt de care ne-am conștientizat cu prilejul primului nostru Congres național de nutriție care a avut loc în acest an. Aproape toți specialiștii nutriționiști la această întîlnire au fost de acord: o dietă bogată în alimente, în special în grăsimi, este o dietă care duce la obezitate și la boli cardiovasculare. Prin urmare, pentru a preveni aceste boli cronice degenerative. Este o mîndrie pentru noi să ne număram printre primele state care, prin acțiunile noastre, au pus în aplicare un astfel de program, au pășit într-un domeniu nou, acela al

de prof. dr. docent
Iulian MINCU

Intervenții active, științifice, controlate, în apărarea sănătății populației, trebuie să fie aplicate în mod constant de populația însăși, că este în interesul fiecărui cetățean în parte să le cunoască și să le respecte în folosul propriei sănătăți.

Se știe că un consum de calorii care depășește necesarul fiziologic —

OMUL ȘI VIAȚA RĂTIONALĂ

În funcție de o serie de factori: vîrstă, activitatea depusă, sex, starea fiziologică — duce la apariția unor boli. Acest consum de calorii este astăzi bine calculat, în așa fel încît crează posibilitatea de a preveni obezitatea, înseamnă că avem o viață activă lipsită de invaliditate cauzată de unele boli la diferite vîrste. Potrivit cercetărilor efectuate în diferite centre științifice ale lumii, acest consum de alimente, raportat la calorii, nu trebuie să depășească, la un om obligat să stea la pat, 25 calorii pe kg corp greutate normală (înleagînd prin aceasta că un om cu înălțimea de 1,70 m, care trebuie să aibă o greutate de 70 kg, îi sînt necesare 1.750 calorii). Pentru cel care are activități ușoare, muncă medie ca efort, se apreciază că sînt necesare 30 kcal/kg corp, deci 2.100 calorii, calcul adaptat la condițiile de climă ale țării noastre. La muncă foarte grea se poate ajunge la 3.500 calorii (maximum pînă la 40-50 kcal/kg corp), ceea ce reprezintă o categorie foarte restrînsă de muncitori (mineri, cosari care muncesc cu unele mecanizate).

ar fi să facem comparații cu alte țări constatăm unele abateri. De pildă, la noi în țară se consumă 180 kg făină pe cap de locuitor, ceea ce este foarte mult. În Franța, de dimensuni mult reduse față de cele obișnuite (puțin mai mare decît o cutie de chibrituri), deci ușor portabil. Este suficient să-ți plimbi pe bancnota sau ceul suspect și capul sîi electronic de redare prezintă în fața ochilor sau, dimpotrivă, absența cernelei magnetice utilizate pe o parte a suprafeței bancnotelor valabile. În acest ultim caz se aprinde instantaneu un becul și roșu, indicînd că e vorba de fals, deoarece falsificatorii nu utilizează decît rareori această cerneală cu manipulare lentă și dificilă sau o încorporează pe toată suprafața hîrtiei, de unde și un exces de cerneală ce provoacă de asemenea reacția detectorului.

● DETECTOR DE BANCNOTE FALSE. Pe măsură ce falsificatorii de bani își intensifică activitatea în țările occidentale, crește și numărul detectoarelor de astfel de bancnote. Ultima nouă în materie: detectorul fabricat în Franța, de dimensiuni mult reduse față de cele obișnuite (puțin mai mare decît o cutie de chibrituri), deci ușor portabil. Este suficient să-ți plimbi pe bancnota sau ceul suspect și capul sîi electronic de redare prezintă în fața ochilor sau, dimpotrivă, absența cernelei magnetice utilizate pe o parte a suprafeței bancnotelor valabile. În acest ultim caz se aprinde instantaneu un becul și roșu, indicînd că e vorba de fals, deoarece falsificatorii nu utilizează decît rareori această cerneală cu manipulare lentă și dificilă sau o încorporează pe toată suprafața hîrtiei, de unde și un exces de cerneală ce provoacă de asemenea reacția detectorului.

t v

PROGRAMUL 1
16,00 Telex
16,05 Politehnica TV ● Fizică. Structura atomului
16,30 Emisiune în limba germană
16,35 Anunțuri și muzică
16,38 La volan: emisiune pentru conducătorii auto
16,50 1001 de seri
16,55 Telemagazin
16,58 Implicări și perspective de la un cincinal la altul. Vitorul economiei românești în contextul diviziunii internaționale a muncii
16,58 Reportaj '80. La Galaș s-a născut „Kapeptanisa”
20,10 Film artistic: „Adorabile și mincinoase”. Premieră TV. O producție a studiourilor italiene. În rolurile principale: Isabella Caray, Euge Schenker, Erika Ciani, Franco Fabrizzi, Roberto Riso, Rik Battaglia, Nino Manfredi, Franco Silva, Paolo Ferrari. Regia: Nunzio Malasomma
21,40 Colecții și colecționari de artă. Noi donații intrate în patrimoniul Muzeului de Artă al Republicii și la Muzeul colecțiilor.
22,05 Telemagazin

PROGRAMUL 2
16,00 O viață pentru o idee: Ion Țuculescu (1900-1963)
16,30 Cîntec și dansuri populare cu Florica Duma și formația „Miorița”
16,55 Blocnotice. Informații utile
17,20 Jurnalul
18,15 Implicări și perspective de la un cincinal la altul
18,30 Album coral
18,50 1001 de seri
19,00 Telemagazin
19,25 Concertul Filarmonicii „George Enescu”. Transmisiune directă de la Ateneu Român. Dirijor: Remus Țîncuș — Canada ● În program: ● Enescu — Simfonia 1 ● Wagner — Furtura în opera „Maestrul cântăreț din Nürnberg”. Preludiul și moartea Isoldei. Călărețul. Waldek. În pauză: ● Carnet cultural
21,30 Telecomunicațiile de-a lungul veacurilor. Episodul 6 — Comunicarea apăsătoare
21,50 Muzică ușoară
22,05 Telemagazin

v vremea

Tempul probabil pentru zilele de 27, 28 și 29 decembrie. În țară: Vreme relativ caldă la început, apoi în răcire ușoară. Cerul va fi temporar noros. Vor cădea precipitații slabe, sub formă de ploaie, cit și sub formă de lapă și zăpadă. Vînt moderat, în intensificări în zona de munte. Minimele vor fi cuprinse între minus 8 și plus 2 grade, izolat mai coborîte în depresiuni, iar temperaturile maxime între minus 2 și plus 8 grade. Local se va produce ceață. În București: Vreme relativ caldă la început, apoi în răcire ușoară. Cerul va fi temporar noros, favorabil ploii slabe. Vînt moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 3 și zero grade, iar maximele între 4 și 6 grade. Ceață dimineața și seara. (Margarita Strușu, meteorolog de serviciu).

Se cunoaște, de asemenea, că zahărul — prin această înțelegere zahărul industrial și nu cel din alimente bogate în glucide (cum sînt făinoasele, legumele, fructele, cartofii, rădăcinile etc., care sînt bine tolerate de organism) — este cel implicat în apariția multor boli. Astfel, zahărul se găsește la originea unor complicații grave de tipul aterosclerozei, cum sînt: accidente cerebro-vascular, infarct miocardic etc. În afară de aceasta, consumul de zahăr, care nu este însoțit de suficiente vitamine de tip B poate duce și la o epuizare a celulei nervoase.

Pentru a evita asemenea boli, specialiștii nutriționiști din toată lumea, deci și de la noi, au studiat în special în ultimii decenii, cum intervenția acestor boli a crescut — și au fundamentat științific și consumul de zahăr, formulînd recomandări de natură să pună organismul la adăpost de orice risc. De exemplu, cantitatea de zahăr industrial din fructe, legume și alte alimente ce intră în consumul unui adult nu trebuie să depășească 40-50 de grame (la muncă foarte grea maximum 100 de grame). Aceasta înseamnă că un adult consumă în medie 28-28 kg. Or, la noi s-a ajuns la 32 de kg anual.

Excesele alimentare afectează, uneori grav, starea de sănătate a populației, în așa fel încît mai arătat, bolile cardiovasculare, diabetul, obezitatea sînt remarcate în tot mai mare proporție ca factori de mortalitate. În anul 1938, pentru a cita un exemplu, diabetul se înălța la 0,2 la sută din populația țării, iar acum îl constatăm la 3,1 la sută. Această îngrijorătoare tendință în creștere a diabetului sînt în cazul dislipidemiilor și al altor boli a căror cauză o găsim în alimentația neratională.

Specialiștii nutriționiști sînt convinși că toate aceste boli pot fi prevenite dacă educația alimentară este făcută sistematic, continuu, la nivelul întregii populații și prin toate mijloacele și căile posibile. Educația alimentară trebuie să înceapă din primii ani ai copilăriei pentru ca omul să capete de la vîrstă fragedă deprinderi de viață sănătoasă.

Oamenii muncii din județul Tulcea au realizat planul cincinal la producția industrială

Oamenii muncii din județul Tulcea raportează realizarea prevederilor planului cincinal la producția industrială la 25 decembrie, creîndu-se condiții ca pînă la sfîrșitul acestui an să obțină suplimentar o producție industrială de peste 130 milioane lei.

În telegrama adresată de Comitetul Județean Tulcea al P.C.R. Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu se arată: Acționînd în spiritul hotărîrilor Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, al Indicatorilor dumnevoastră, iubite tovarășe secretar general, în cincinalul 1976-1980 am asigurat dezvoltarea bazei tehnico-materiale a industriei, agriculturii, formarea omului, dezvoltarea și perfecționarea muncii, am perseverat în aplicarea principiilor noului mecanism economic-financiar.

Acționînd în spiritul indicatorilor date, cu contribuția nemijlocită a dumnevoastră, tovarășe Nicolae Ceaușescu, în județul Tulcea au fost puse în funcțiune importante capa-

cități de producție industriale, agricole, social-culturale, s-au format și modernizat puternice platforme industriale în municipiul Tulcea, orașele Sulina, Măcin, Babadag și Isaccea.

Sîntem angajați cu toate forțele — se spune în continuare în telegramă — pentru îndeplinirea prețioaselor indicații cuprinse în cuvîntările dumnevoastră prezentate la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 18-19 decembrie, la Plenara Consiliului Național al F.D.U.S., recent ținută, pentru folosirea rațională a bazei de materii prime și materiale, combustibil, energie electrică, a mașinilor și instalațiilor, organizarea științifică a producției și a muncii, introducerea pe scară largă a progresului tehnic, creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor. În agricultură vom acționa cu perseverență pentru sporirea producției vegetale și animale, creșterea contribuției cetățenilor la asigurarea fondului de stat cu carne, legume și alte produse.

BULETIN RUTIER

54 Corabia — Turnu Măgurele, circulația se va desfășura pe drumul județean Turnu Măgurele — Lunca — Izbiceni — Islaz, drum în întregime modernizat.

cinema

● Cîntec pentru fiul meu: SCALA — 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Favorit: 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Muppets la Hollywood: PATRIA — 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Modern — 9, 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Gălbenușul și palatul sporturilor și culturii — 18
● Domnișoarele din Wilko: CAPITOL — 9,30; 12; 15; 17,30; 20
● Vînt de toamnă: BUCUREȘTI — 9,15; 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Căpitanul și căpitanul: 9, 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Nuntă în singurătate — 16,30; 18,30; 20,15
● Adolescenții în cosmos — 9, 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Pisicile aristocrate — 9,30; 11; 13,30; 14, Tănase Scatu — 16; 19; 21,45
● Probă de microfon: TIMPURI NOI — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Dublu delict: GRIVITA — 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● În căutarea lui Jupiter: VOI — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Muniți în fărâci: VICTORIA — 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Mică romanță: FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Vîntoarea de vînt: STUDIO — 10; 12; 14; 16; 18; 20; 20,15
● 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Toți și Jerry: AURORA — 9; 11,15
● La răscrucea marilor furturi: FLOREASCA — 9,11; 13, 15,30; 17,45; 20, CULTURAL — 12; 14,30; 17; 19,30
● Căpitanul: EFORIE — 9; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Anchetă: COTROCENI — 15; 17,30; 19,30
● Evis: BUZEȘTI — 9; 11; 13; 15,30; 17,45; 20
● Căpitanul Ioanide: ARTA — 9; 12; 16; 18
● Rolul: EXCELSIOR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30; 21,45
● Strada Hanova: DACIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 17,20; 19,30
● Scut popas: DRUMUL SĂRII — 20
● Săua de argint: COSMOS — 19,30

teatre

● Teatrul Național (sala mică): „La Tulcea” — 19, Vîntoarea de vînt — 19,30, Sala Ateneu: „Idolul și Ion Anapoda” — 19
● Filarmonica „George Enescu”: „Ateneu Român” — 19,30, EFORIE, Dirijor: Remus Țîncuș (Canada) — 19,30
● Opera Română: Cavaleria rustică, Pașă — 19
● Teatrul de operă: Prințesa (premieră) — 19,30
● Teatrul „Lucia Stancu” — 19,30, „Sala Șchiu Măgureanu”: Undeva, o lumină — 19,30, (sala Grădina Ioniană): Cum se numeau cei patru Beales — 19,30
● Teatrul Mic: Maestrul și Margarita — 19,30
● Teatrul Foarte Mic: Stop pe autostradă — 20
● Teatrul „Noiștea” (sala Magheș): Mica Blănișă — 19,30, (sala Studio): Sentimente și natalități — 19
● Teatrul Giulești (sala Teatrală): Echipa de gîzomet — 19,30
● Teatrul satiric-muzical „C. Țăncuș” (sala Sava): Vesele la Țăncuș — 19,30, (sala Victoria): Idolul femeilor — 19,30
● Teatrul „Ion Văslușcu”: Dar nu mîncă serios — 19,30
● Ansamblul artistic „Răspodă română”: La sfîrșitul dorului — 19
● Teatrul „Ion Creangă”: Scufița cu trei pălării — 19,30, Inșir-te mîrgărite — 17
● Cercul București: Spectacolul Cercul mare din Budapesta — 19,30

Acum, la cumpăna dintre ani, moment de bilanț, dar și de proiecte pentru viitor. Automobil Clubul Român se prezintă cu frumoase realizări, stabilind, totodată, un amplu program de măsuri pentru o activitate și mai fructuoasă în viitor. Automobil Clubul Român este chemat să contribuie, alături de alte organizații, la dezvoltarea și perfecționarea educației automobilistilor, la cunoașterea și respectarea normelor de conducere auto, la reglarea de circulație și, prin aceasta, la mărirea gradului de siguranță rutieră, la folosirea rațională a combustibililor și lubrifiantilor. La ceea ce a făcut în 1980 și intenționează să facă în 1981 în acest domeniu ne-am referit într-un articol anterior.

Una din atribuțiile cele mai importante ce revine asociației automobilistilor — asupra căreia vom insista în rîndurile de față — este aceea privitoare la organizarea sportului automobilistic. Excursii la sfîrșit de săptămîină în zonele cele mai pitorești ale țării, programe pentru petrecerea vacanțelor, în cadrul cărora sînt incluse concursuri de pescuit, întreceri sportive, participări organizate la diferite manifestări culturale-artistice, la tiruri, expoziții și altele — iată numai cîteva din serviciile turistice de care au beneficiat în anul ce se încheie mulți dintre membrii A.C.R. În Delta Dunării, la munte sau la mare, în locuri declarate monumente ale naturii — în unele locuri găzduiri fiind în bazele de turism proprii ale A.C.R. — automobilistii și familiile lor au beneficiat de condiții din ce în ce mai bune de petrecere a timpului liber.

Filialele A.C.R. au fost în măsură să ofere, totodată, solicitanților un serviciu nou, ce s-a bucurat de la început de aprecieri: expașe turistice valabile pe întreg cuprinsul țării la unitățile de specialitate ale cooperatelor de consum.

La Zarqa, printre muncitori și specialiști români

la inaugurarea unui important obiectiv industrial al Iordaniei

„Sarika romani”, „Sintem romani”. La Zarqa, al doilea oraș ca mărime al Iordaniei, aceste cuvinte sînt ca o carte de vizită. E suficient să le rostești, oriunde te-ai afla — în magazin, într-o librărie sau pur și simplu pe stradă — și, automat, în privirea interlocutorului descoperi, semn interesant, al prieteniei. Prezența unui mare număr de români la Zarqa este legată de activitatea pe santierul marilor rafinării construite aici, obiectiv de primă importanță pentru dezvoltarea industriei naționale de prelucrare a petrolului în Iordanie. Se poate spune că la Zarqa a fost pusă o nouă și durabilă temelie prieteniei dintre popoarele română și iordaniană, găsindu-se o nouă confirmare convinsă adevărului că mijlocul cel mai de preț al cunoașterii și apropiierii între oamenii de pretutindeni rămîn munca, efortul comun constructiv.

Amplasată în „pragul” desertului și construită cu o mare economie de teren, în ter-

ra de succes, rafinaria se înfățișează, în pofida imensei sale densități metalice, ca un obiectiv compact și unitar. Ceea ce a stîrnit în primul rînd aprecierea gazdilor, exigenții specialiști ai firmei „Jordan Petroleum Company” este, dincolo de concepția tehnologică, calitatea înaltă a lucrărilor făcute de români. În acest sens, dl. Sa'ad Tell, directorul adjunct al companiei, ne declară: „Am primit în cîteva rînduri, pe santier, vizite ale unor delegații străine de specialiști. Au rămas foarte impresionate de ce sînt în stare să facă muncitorii și inginerii dumnevoastră”.

Pe santier întîlniești, practic la fiecare pas, argumente palpabile ale abnegației și priceperii profesionale ale constructorilor. De la organizarea și conducerea lucrărilor, din grupul de specialiști coordonați de directorul Dan Contineanu, pînă la execuția lor cu grijă și migală — capitol la care au excelat mentori Trustului de montaj pentru utilități chimice și întreprinderii „Vulcan” din București. De fiecare dată, fără excepție, examenul de gramatografie au probat calitatea fără cursur a sudurilor executate. Lucrări unice, unele premii absolute chiar — instalația unibon, de pildă — au fost realizate cu aceeași siguranță ca și cele pe care le înălțase de atîtea ori pe santierul din țară. Cele aproape 39.000 tone de echipamente și utilaje montate, pînă în coșiritoarea lor majoritate marca de fabricație a zeci de întreprinderi românești, vin să întregască imaginea contribuției industriei noastre la edificarea celui mai important obiectiv economic al Iordaniei, destinat să deschidă un nou orizont industrial acestei țări.

Alături de calitate, ritmul lucrărilor este cea de-a doua coordonată în care s-a înscris munca constructorilor. Echipa maeistrului Mihai Vălescu a montat coloanele de sinteză în numai cîteva zile. O mențiune pentru acțiunile muncitorilor din cadrul Trustului de lucrări speciale București, condusi de ing. Cristian Țîncuș, ultimii în succesiunea cronologică a lucrărilor, muncitorii izolatori le-a revenit nu o dată

obligăția să recupereze orice intruziune anterioară. Sarcina, de care s-au achitat cu succes, acurînd ratele de execuție de două, trei și chiar patru ori.

În sfîrșit a mai fost depus pe acest mare santier un considerabil volum de muncă aparent mai puțin măsurabil în stadiu fizic și lucrări terminale. Este vorba de asigurarea condițiilor de lucru, a materialelor, utilajelor, a circuitului informațional, a relațiilor cu partenerul străin — domeniu în care, permanent, prezența și competența directorului George Constantin, ale soților Olga și Ion Orlișean au constituit pentru cei din jur un element de siguranță, de certitudine că totul se desfășoară normal.

„Moment inaugural. Sînt prognozate să intre în funcțiune două dintre cele mai mari instalații de rafinării — distilarea atmosferică și debutanizarea. În camera de comandă, operatorii români și iordanieni urmăresc pe imensele tablouri de control desfășurarea procesului tehnologic. Destin-

gur, nu lipsesc emoțiile. Sînt fîrtești, ele nu înfrîng în calcule, în scheme izometrice, în înșoși natura umană. Urașă instalație începe să vibreze sub presiunea aburului încălzit, funcționează din plin. „Totul decurge normal” — declară încoace, glăsul maeistrului George Drăgănescu, iar calmul său este molipsitor.

Intr-adevăr, totul se desfășoară sub semnul celui mai desăvîrșit firesc. Pentru că acest firesc a fost pregătit luni în șir cu atenție și migală, pînă în cele mai mici amănunte. În noaptea și zilele premergătoare punerii în funcțiune au fost tot atîtea nopți și zile de ne-somn, de muncă încordată, de pregătiri și verificări.

Sînt obținute primele produse, cîlp în care, în prezența unei delegații române și a oficialității iordaniene, se declară puse în funcțiune noile obiective. Din acest moment, peste 80 la sută din capacitatea totală a rafinării de la Zarqa produce. Greul a trecut. Unul dintre directorii companiei iordanienă, licențiară a acestor instalații, declară: „Am văzut atenția entuziastă de motorină obținută. „Cîtă puritate! E de-a dreptul extraordinar!”.

— Trebuie să vă spun că într-o săptămîină noile instalații își vor atinge capacitatea proiectată și îl informează ing. Dumitru Bird, șeful grupului de punere în funcțiune.

— Este peste așteptări — declară emoționat interlocutorul, Șukran (multumesc).

„Dădă o zi înădrată de emoții, cel mai plăcut refugiu își oferă în liniștea căminului. Iar la familia Orlișean te simți ca acasă, regăsești un colț de țară. Discuțiile alunece de la una la alta, învariabil tot la problema rafinării: la clădirea CET-ului, la performanțele unibonului, la funcționarea noulor instalații.

— Avem convingerea că aici, ca mesageri ai României, ai politicii ei de înțelegere și colaborare, am făcut un lucru bun, îmi spune Olga Orlișean. Dar cel mai puternic sentiment rămîne dorul de țară.

Cristian ANTONESCU

Turismul și sportul automobilistic în '80 și '81

Automobil Clubul Român — bilanț și perspective

Babadag, precum și cel de la Lepsa, în munții Vrancei. La Tulcea, un camping auto va permite parcare în siguranță a mașinilor celor care se străbădă Delta pe calea apelor. Nu-l lipsit de interes faptul că, în cadrul excursiilor organizate de A.C.R., turismul automobilistic le sînt rezervate seri distractiv-educative, gale de filme și proiectii de diapozitive cu caracter specific în legătură cu circulația rutieră, cu remedierea unor defecțiuni auto, cu modalitățile de reducere a consumului de benzină etc. În organizare proprie sau la cererea cercurilor, filialele A.C.R. vor iniția raliuri turistice, acțiuni respective presupunînd pentru automobilisti parcurgerea traseului ales cu o anumită medie de viteză, participarea la concursuri de îndemnare, de economie de carburant și altele.

Automobilismul sportiv și activitatea la karting sînt, de asemenea, domenii de a căror dezvoltare răspund de A.C.R.-ul, prin federația sa de specialitate. În anul 1980, prin comisiile locale de automobilism și karting, sub direcția coordonare a federației, s-au organizat peste 1000 de concursuri de masă de automobilism și karting, la care au participat aproximativ 6.000 de sportivi. Un număr de peste 1.500 de sportivi legitimați (din cele 102 asociații și cluburi afiliate A.C.R.-ului) au fost prezenți la cele 22 de etape ale campionatelor naționale de automobilism (raliuri, viteză în coastă, viteză pe circuit) și

cuurs (motoare „Mobra”). Or, în campionatul național pe 1980 tocmal la această cîntăre numărul celor clasificați (juniori și seniori) este superior mai mic față de anul precedent. În asemenea condiții apare poate firesc (diresc!) — un fel de a spune) că în întrecerile cu caracter internațional sportivii noștri încă nu conștientiză în lupta pentru locurile fruntase.

Cum arătam mai înainte, activitatea este marcată de unele realizări: avem în vedere evidențierea unor tineri piloți, lupta strînsă într-o serie de întreceri, participarea la competiții de nivel tehnico-aplicative. Între acestea: „Daciaclad”, precum și — nu în ultimul rînd — afirmarea din nou a echipajelor noastre și a mașinilor românești „Dacia 1300” în „Turul Europei”, raliu internațional de certă dificultate. Cu toate acestea, fondul de specialitate (controlat și îndrumat mai îndeaproape de conducerea A.C.R.) și-a propus să acorde prioritate în anul viitor unor obiective de primă importanță pentru dezvoltarea acestui sportiv tehnico-aplicative. Între acestea: atragerea unui număr mai mare de tineri care să practice sporturile cu motor, cadrul cel mai propice oferindu-l, cum se știe, competiția sportivă națională „Daciaclad”, realizarea în cantități necesare a kartului românesc, construcția mai multor piste de karting (la ora aceasta există doar două, pe tot găzduie etape de campionat) și a unui auto-kartodrom, creșterea numărului și a valorii secțiilor de automobilism și karting și a piloților respectivi, ridicarea competitivității sportive a „Daciaclad” și afirmarea mai evidentă a automobilistilor noștri în raliurile internaționale și primii raliuri „Raliul Dunării — Dacia”, organizat anual de țara noastră.

Ion DUMITRIU

● MUTAȚII ÎN ALIMENTAȚIA OMULUI MODERN.

Manifestări culturale românești peste hotare

În diferite țări ale lumii continuă să aibă loc manifestări dedicate unor personalități de seamă ale literaturii române.

La Sofia conducerea Universității „Kliment Ohridski” și Asociația de prietenie bulgaro-română au organizat un medallion literar pentru a marca centenarul marilor clasici ai literelor românești — Mihail Sadoveanu și Tudor Arghezi. Despre viața și creația lui Tudor Arghezi a vorbit poetul Nicolae Zădărnă, cunoscut traducător în limba bulgară al operei argeziene, iar personalitatea marelui romanțier Mihail Sadoveanu a fost evocată de prof. Ivan Duvidanov. Un grup de studenți din Institutul de teatru din Sofia au recitat din lirica lui Tudor Arghezi. Tot la Sofia, la Muzeul național de literatură a avut loc o seară festivă consacrată Centenarului Mihail Sadoveanu, organizată de Uniunea scriitorilor din R.P. Bulgaria și Asociația de prietenie bulgaro-română. Despre viața și activitatea marelui clasic al literaturii române au vorbit cercetătorii de la Institutul de literatură, scriitori și traducători de seamă din Bulgaria.

O seară omagială Mihail Sadoveanu a avut loc la Bratislava. Au participat cadre didactice de la Universitatea „J. A. Komenský”, din capitala slovacă, traducători din literatura română, un numeros public. A fost evocată popularitatea de care se bucură pe meridianele lumii

opera lui Sadoveanu, semnificația universală a acesteia, contribuția sa la afirmarea universului românesc în cultura contemporană.

La Berlin a avut loc o manifestare prilejuită de aniversarea a 100 de ani de la nașterea lui Mihail Sadoveanu, găzduită de Universitatea din capitala R.D. Germane. Studenți și cadre didactice de la această prestigioasă instituție de învățământ au urmărit cu deosebit interes expunerile consacrate vieții și creației marelui prozator.

În orașul spaniol Barcelona, la Colegiul național „Ausias March”, a avut loc o manifestare culturală consacrată vieții și creației lui Tudor Arghezi. Elevii ai colegiului au recitat, în limbile română și spaniolă, poezii reprezentative din creația argeziiană. Ambasada țării noastre din Spania a donat bibliotecii colegiului un set de volume din opera lui Arghezi.

La Buenos Aires, Societatea argentiniană a scriitorilor (S.A.D.E.), a organizat, la sediul său, o seară culturală pentru a marca Centenarul Mihail Sadoveanu. Participanții — scriitori, reprezentanți ai Ministerului Relațiilor Externe, ai corpului diplomatic, ziariști — au urmărit cu deosebit interes expunerile evocând viața și creația lui Mihail Sadoveanu. Au fost citite, de asemenea, fragmente, în traducere, din opera scriitorului român.

(Agerpres)

Noi disensiuni în Piața comună

● Guvernul francez critică hotărârea Parlamentului vest-european în problema bugetului comunitar ● Reacții în R.F.G.

PARIS 25 (Agerpres). — Într-un comunicat oficial dat publicității la Paris, guvernul francez critică energic hotărârea Parlamentului vest-european de a adopta în mod definitiv bugetul suplimentar pe 1980 și bugetul pe 1981 ale C.E.E., destinate maiștrilor nu au intrat în acordul ministrilor de resort din statele membre. Anunțând că Franța nu intenționează să contribuie la cheltuielile bugetare suplimentare votate de Parlamentul de la Strasbourg, limitându-se la suma fixată, în acest sens, de ministrul de finanțe al „celor nouă”, comunicatul exprimă, totodată, îngrijorarea guvernului francez în legătură cu încălcarea dispozițiilor Tratatului de la Roma (de creare a Pieței comune), acțiune ce „pune grav în pericol funcționarea normală a instituțiilor comunitare”.

Hotărârea guvernului francez, notează agenția France Presse, confruntă

cu prevederile observatorilor politici în relațiile dintre cele două instituții comunitare — Consiliul ministrilor de finanțe și Parlamentul vest-european — se va declanșa o nouă criză, mai puternică decât cea din anul trecut. Totodată, menționează France Presse, este posibil ca și guvernele de la Bonn și Copenhaga (care, de asemenea, se opun categoric cheltuielilor bugetare suplimentare ale C.E.E.) să adopte decizii asemănătoare cu cea luată la Paris. Dealtfel, purtătorul de cuvânt al Ministerului vest-german al Finanțelor a declarat astfel că experții examinați de R.F.G. din decizia Parlamentului vest-european. R.F.G., care contribuie cu cea mai mare cotă la bugetul Pieței comune, se pronunță, ca și Franța, pentru o reformă a mecanismelor financiare și a politicii agricole comunitare. În scopul reducerii cheltuielilor bugetare ale „celor nouă”.

ÎN LUMEA CAPITALULUI: Un an economic sub semnul întrebării

O.E.C.D.: Peste 23 milioane de șomeri în anul 1980

PARIS 25 (Agerpres). — Într-un articol intitulat „Inflația accelerată și șomajul agravat”, cotidianul „Le Monde” arată că în toate țările membre ale Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (O.E.C.D.) prețurile au continuat să crească în 1980. Pentru ansamblul țărilor amintite, creșterea prețurilor cu amănuntul este anul acesta de 12 la sută, ceea ce reprezintă o netă accelerare față de 1979, apreciază ziarul.

Simultan, arată „Le Monde”, șomajul a atins cifre record în 1980 în zona O.E.C.D.: peste 23 milioane de șomeri, dintre care aproape jumătate sînt tineri sub 25 de ani. Cele șapte state puternic industrializate (S.U.A., Canada, Japonia,

R.F.G., Marea Britanie, Italia și Franța) numărau ele singure 16,5 milioane de șomeri la începutul trimestrului patru al acestui an, față de 13,5 milioane în aceeași perioadă a anului trecut. La sfîrșitul lunii noiembrie, în țările Pieței comune erau 7,6 milioane de șomeri, adică 6,9 la sută din populația activă, față de aproximativ 6 milioane (5,4 la sută) în octombrie 1979.

Avînd în vedere îndeosebi progresul nesemnificativ al economiei (în medie cu 1 la sută în țările membre ale O.E.C.D.), perspective pentru 1981 sînt pesimiste: experții occidentali consideră că 25,5 milioane de persoane vor fi în căutare de lucru la sfîrșitul primului semestru 1981, arată cotidianul.

JAPONIA: Escaladarea prețurilor

TOKIO 25 (Agerpres). — Într-un raport intitulat „Perspectiva economică și socială”, Federația japoneză a organizațiilor economice (Keidanren) apreciază că anul viitor ritmul de creștere economică va fi în Japonia de 4,2 la sută, inferior celui indicat de prognoza guvernamentală (5,3 la sută). Se estimează, totodată, că ritmul de creștere a unei rate de creștere de 4,2 la sută va fi dificilă, dacă nu vor fi depuse eforturi considerabile”. În

sprijinul acestei aprecieri, raportul subliniază că în primele șase luni ale exercitiului financiar viitor, care va începe la 1 aprilie, activitatea economică va stagna, în timp ce rata de creștere a prețurilor se va menține la un nivel înalt — aproximativ 5,4 la sută. Se apreciază că, din cauza stagnației și creșterii nete de plată pentru importuri, exporturile nu vor mai juca rolul de stimulator al activității economice.

S.U.A.: „O fază critică”

WASHINGTON 25 (Agerpres). — Un comitet special, alcătuit din personalități republicane și democratice ce au îndeplinit funcții guvernamentale economice și financiare, condus de Arthur Burns, fost președinte al Oficiului federal de rezerve, a cerut președintelui ales al Statelor Unite, Ronald Reagan, și viitorului Congres ca una din problemele prioritare să fie combaterea inflației. Într-o declarație făcută presei, Arthur Burns a afirmat că Statele Unite cunosc o „inflație cronică” ce dovedește că țara a trăit mult timp peste mijloacele de care

dispune, și că economia americană cunoaște în prezent „o fază critică”.

După cum a făcut cunoscut Ministerul Finanțelor al S.U.A., deficitul bugetului de stat în luna noiembrie a fost de 8,5 miliarde de dolari. În primele două luni ale exercitiului financiar 1981, care a început la 1 octombrie, deficitul s-a ridicat la 18,3 miliarde de dolari. În legătură cu aceasta, agenția Associated Press amintește că, pe ansamblul anului financiar trecut, deficitul bugetar a fost de 58,9 miliarde dolari.

Măsuri abuzive ale autorităților de la Pretoria împotriva ziariștilor africani

PRETORIA 25 (Agerpres). — Guvernul rasist sud-african a ordonat suspendarea provizorie a patru ziare, ai căror editori sînt în majoritate africani: „Post”, editia din Transvaal, „Saturday Post”, „Sunday Post” și „Sowetan”.

Această măsură abuzivă — relatează agenția France Presse — a fost luată puțin timp după ce direcțiunea grupului de presă care editează cotidianele și sîndicatele ziariștilor de culoare au semnat un acord de încetare a grevei ziariștilor negri, declanșată în urmă cu două luni. Se presupune că pentru a păstra o nouă măsură discriminatorie a fost înlocuită așa-zisa „lege asupra securității interne”. Președintele grupului de presă a declarat că se opune măsurile luate de autorități și că va aduce această problemă în fața Curții Supreme.

Acțiunea grevistă a ziariștilor de culoare a fost declanșată în semn de protest împotriva concedierii personalului de la ziarul „Post” și „Sunday Tribune”.

● PARIS. — Ziarul „Les Echos”, citind un raport al Institutului internațional al fierului și oțelului, atrage atenția asupra crizei pe care o traversează industria siderurgică din principalele țări capitaliste. După cum subliniază ziarul parizian, o situație deosebit de dificilă se înregistrează în S.U.A., unde producția de oțel a scăzut în acest an cu 18,2 la sută. De asemenea, capacitatea de producție a industriei siderurgice în țările membre ale Pieței comune a fost restrînsă în 1980, în medie, cu 8,3 la sută.

● VIENA. — Potrivit statisticilor oficiale, date publicității la Viena în primele două luni ale anului curent, ritmul de creștere a producției industriale în Austria s-a redus — în comparație cu perioada corespondentă a anului 1979 — cu 1,8 la sută. Ramurile cele mai afectate de acest declin economic sînt industriile textile, constructoare de mașini, metalurgică extractivă. Tot în primele două luni ale anului, 880 firme și întreprinderi au dat faliment, ceea ce a avut ca efect sporirea numărului șomerilor.

● COPENHAGA. — În ultima săptămîină, numărul șomerilor din Danemarca a sosit cu peste 7.000, ceea ce înseamnă că, în prezent, în țară există 202.000 de oameni în căutare de lucru. Criza economică a afectat, în primul rînd, ramurile construcțiilor de locuințe, metalurgia, construcțiile de mașini și textile. Potrivit datelor oficiale, în primele zece luni ale anului, în aceste ramuri ale economiei au fost concediați 25.000 muncitori. Se apreciază că, în anul 1981, numărul celor în căutare de lucru va depăși nivelul de 250.000 de persoane.

● BRUXELLES. — Numărul șomerilor a crescut în Belgia cu peste 15.000 în luna noiembrie, scrie cotidianul „Le Soir”. Marea majoritate a celor care au îngrosat rîndurile șomerilor sînt tineri abia ieșiți de pe porțile școlilor.

AGENTIILE DE PRESĂ — pe scurt

IMPOTRIVA INARMĂRII NUCLEARE. În Statele Unite a luat ființă o nouă organizație, Coaliția pentru înghetarea înarmărilor nucleare, care reunește reprezentanți ai organizațiilor sindicale și religioase, studenți, elevi. Într-un apel dat publicității la New York, fondatorii organizației se pronunță pentru renunțarea de către S.U.A. la crearea de noi tipuri de arme nucleare.

CONVORBIRI CHINO-PAKISTANEZE. Premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, Zhao Ziyang, l-a primit pe ministrul de externe al Pakistanului, Agha Shahi, cu care a avut o convorbire — informează agenția China Nouă.

GUVERNUL LAOTIAN A ADOPTAT O HOTĂRÎRE cu privire la principalele direcții ale dezvoltării economice și sociale a R.D.P. Laos în anii 1981-1985. Documentul prevede ca producția industrială să crească de două ori, iar cea agricolă cu 24 la sută. Pe plan social, se urmărește lichidarea analfabetismului, pînă în 1985, pentru ca la sfîrșitul cîincinzelei, întreaga populație a țării să fie cuprinsă în sistemul învățămîntului elementar. Proiectul primului cincinal din istoria țării este pus acum în dezbatere publică.

MEDALIE COMEMORATIVĂ „AVICENA”. Cu prilejul aniversării a 1.000 de ani de la nașterea lui Ibn Sina (980-1037), cunoscut mai ales sub numele de Avicena, UNESCO a emis o medalie comemorativă. După cum se știe, opera lui Avicena a exercitat o influență considerabilă asupra evoluției științelor. El este autorul a numeroase lucrări de medicină, filozofie, logică, matematică, drept, filologie și chiar a unor tratate despre impozitul financiar sau administrația militară.

ADOPTAREA BUGETULUI DE STAT ÎN NICARAGUA. Junta Guvernului de Reconstrucție Națională din Nicaragua a aprobat bugetul de stat pentru anul viitor, adaptat la politica de austeritate economică și de eficientizare stabilită pentru 1981. Veniturile sînt estimate la 728.695.811 dolari, iar cheltuielile la 879.304.536 dolari — precizează agenția Prensa Latina.

DEZVOLTAREA ECONOMIEI BRAZILIENE. Potrivit unor statistici elaborate de „Fundação Getúlio Vargas”, Brazilia a înregistrat în acest an o rată de creștere de 8,5 la sută — relatează agenția E.F.E. Industria s-a dezvoltat într-un ritm mediu de 8,5 la sută. Actualele ritmuri de creștere, apreciază însă fundația, nu vor putea fi menținute, între altele, din cauza efectelor negative pe care le are asupra economiei braziliene sporierea prețului la petrol pe piața mondială.

NAUFRAGIU. Taifunul „Dorang” a provocat naufragiul unui corpur filipinez înmărcat cu minerele de cupru, la aproximativ 400 kilometri sud de Manila. În naufragiu și-au pierdut viața șapte persoane, restul de 21 de membri ai echipajului fiind salvați de unități ale serviciilor de coastă.

ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ A FOST LANSATĂ JOI STAȚIA COSMICĂ AUTOMATĂ „PROGNOZ-8”. Scopul lansării constă în efectuarea unor cercetări asupra radiației corpusculare și electromagnetice ale Soarelui asupra fluxului de plasmă solară și cîmpurilor magnetice din spațiul cosmic dinmîncă, în vederea studierii influenței pe care o are activitatea solară asupra mediului interplanetar și magnetosferei terestre.

R. F. GERMANIA

Realități care pledează împotriva creșterii cheltuielilor militare

Perioada relativ scurtă ce a urmat alegerilor parlamentare, soldate cu reeditarea victoriei partidelor coaliției guvernamentale (P.S.D. și P.L.D.) și, implicit, cu reluarea formulei de austeritate în cabinetul federal, a adus în prim plan preocupările oficiale elaborate de către liderii social-democrați și liberali a declarației-program, menită să călăuzească conlucrarea celor doi parteneri în perioada următoare. În pofida dificultăților pe care le-au avut de înfruntat după alegeri partenerii de coaliție, reprezentanții lor autorizați și-au exprimat dorința de a ajunge la un compromis rezonabil pentru continuarea guvernării comune. Corespunzător cu mandatul acordat de alegători, Ca un răspuns la unele avertisuri făcute liberalilor de partidele opoziției, U.C.D. și U.C.S., Congresul P.L.D., ținut recent la München, a reafirmat hotărîrea acestui partid de a rămîne fidel conștientului și societății, realizată cu compromisuri și conștient reciproc, conturează domeniile cele mai prezente, care vor sta în atenția autorităților federale, și unele soluții preconizate. Se vizuiează sub care a fost prezentată declarația guvernamentală este prin ba însăși semnificativă: „Se înfruntă cu curaj viitorul”, deoarece, la Bonn, se consideră că „nici un alt cabinet de coaliție între P.S.D. și P.L.D. nu s-a aflat în fața unor dificultăți asemănătoare cu cele prezente, dacă se ia în considerare criza economică mondială, situația bugetului R.F.G., aprovizionarea cu energie și alte probleme și mai complicate” („DER SIEGEL”).

Într-adevăr, în ultimele două luni, experții institutelor de conjunctură au fost unanimi în aprecia că „s-au înmulțit indiciile privind o stagnare economică în anul viitor”. Această prognoză pornește de la constatarea că, în primul trimestru al anului 1980, produsul social brut a crescut cu 5,8 la sută, dar a scăzut în al doilea trimestru la 1,5 la sută, ca să ajungă în al treilea trimestru la 0,7 la sută. Confruntate cu o astfel de involuție, bugetul federal nu poate susține decât pe realizarea telului propus pentru acest an, adică de a se obține, în medie, o creștere de 2 la sută.

Potrivit aprecierilor experților vest-germani, dacă conjunctura economică va urma tendințele anticipate, atunci va rezulta o scădere a veniturilor statului realizate din impozite cu cel puțin 5 miliarde mărci față de ceea ce

s-a planificat. Mult mai dramatică va fi situația pe piața muncii, unde de pe acum numărul celor rămași fără a slujbe este cu 21 la sută mai mare decât în perioada respectivă a anului trecut, afectînd aproape 988.000 persoane.

„Un simptom „revelator”, cum apreciază ziarul „FRANKFURTER ALLGEMEINE”, s-a petrecut și într-un domeniu care constituia punctul forte al economiei vest-germane: excedentul constant al balanței comerțului exterior. Pentru prima oară în 15 ani, notează cotidianul amintit, balanța comerțului exterior al R.F.G. a accusat un deficit”, ceea ce ar însemna, în bilanțul realizărilor pe 1980, un minus de 80 miliarde mărci, după evaluările revistei „Der Spiegel”, care semnalează, totodată, „o slăbire a poziției monedei vest-germane” la burselor externe.

În aceste condiții, una din măsurile cele mai delicate, operate de guvern pentru a face față situației a fost reducerea anurilor alocații bugetare pentru a nu stimula creșterea datoriei publice. În acest context, o vie dispută între guvern și opoziție, cu unele ecouri critice și în anumite capitale ale țărilor aliatei nord-atlantice, mai ales la Washington, s-a iscat în legătură cu proporțiile cheltuielilor militare. Sumele destinate capitalului apărării din bugetul militar nu se vor conforma nivelurilor stabilite în 1978 de N.A.T.O., care prevedeau o sporire de 3 la sută în termeni reali (neafectată de inflație). „Ca și în 1980 — notează agenția France Presse — într-o relație transmisă la 17 decembrie din capitala R.F.G. — Bonn-ul nu va fi în măsură în 1981 să respecte o mărire anuală de 3 la sută a cheltuielilor militare, expunîndu-se recosurilor guvernului S.U.A.”.

În aceste condiții, guvernul de la Bonn consideră că sporirea încoadării internaționale ar îngrădi presuniunile acestor cercuri din interior și din străinătate care cer deschiș sporierea cheltuielilor militare. Dacă o nouă cancelărie R.F.G., echilibrul militar Est-Vest trebuie să se realizeze la nivelul mai scăzut „pentru a frîna cursa înarmărilor și a reduce povara cheltuielilor militare”. Într-adevăr, chiar și o țară cu un nivel industrial înalt de dezvoltare nu poate suporta la nesfîrșit impactul poverilor militare crescînde asupra evoluției sale economice. Tocmai de aceea, cercuri largi ale opiniei publice vest-germane se pronunță pentru adoptarea unor măsuri de limitare a cursei în armărilor, de trecere la reducerea istovitoarelor cheltuieli militare.

P. STANCESCU

PROPUNERILE ROMÂNIEI LA REUNIUNEA DE LA MADRID — PROPUNERI REALISTE, CONSTRUCTIVE

„Sîntem pentru extinderea contactelor și a colaborării în Europa, pentru depășirea împărțirii Europei în blocuri militare și de alte feluri, pentru o Europă unită, cu respectarea diversității și specificului fiecărei națiuni, inclusiv a orînduirii. Europa trebuie să ofere omenirii un nou model de relații internaționale, o unitate nouă, bazată pe colaborarea între țările cu orînduire socială diferită. Așa cum în trecut Europa a dat mult pentru civilizație, astăzi ea este chemată să dea mult pentru a păstra cuceririle civilizației, pentru a deschide calea pentru un nou progres, pentru pace pe continent și în întreaga lume”.

NICOLAE CEAUȘESCU

Importantele cuvîntări rostite de președintele Nicolae Ceaulescu la Plenara Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste, precum și cu prilejul solemnității primirii unor înalte distincții omagiale ale Institutului de relații internaționale din Roma, vin să pună, o dată mai mult, în evidență preocuparea neabătută a României socialiste, a președintelui ei îndreptată spre promovarea securității și cooperării pe continent și, în acest context, spre încheierea cu succes a reuniunii general-europene de la Madrid.

În ansamblul propunerilor prezentate de România în prima parte a reuniunii, propuneri alcătuint un adevărat program multilateral, a cărui înfăptuire este de natură să corespundă intereselor tuturor națiunilor continentului, se desprinde, prin însemnătatea sa, inițiativa referitoare la „URMARILE CONFERINȚEI PENTRU SECURITATE ȘI COOPERARE ÎN EUROPA”. La baza acestei propuneri se află concepția realistă, constructivă a României, în legătură cu asigurarea continuității procesului început cu cinci ani în urmă, prin semnarea la cel mai înalt nivel a documentului final de la Helsinki, eforturile neabătute ale țării noastre, ale sefului statului român pentru transpunerea în viață, ca un tot unitar, a prevederilor sale.

Încă în cuvîntarea rostită de la tribuna conferinței general-europene, președintele României, fundamentînd concepția în această privință a țării noastre, arată că, odată cu semnarea de către sefi de stat și guvern a Actului final, începe de fapt o etapă nouă, hotărîtoare, cea a aplicării ferme în viață a principiilor adoptate și angajamentelor asumate. Cu alte cuvinte, țara noastră a conceput și concepe continuitatea procesului inaugurat prin conferința la nivel înalt de la Helsinki din 1975 ca o condiție de prim ordin pentru asigurarea înfăptuirii

prevederilor înscrise în documentele semnate, ca o cale sigură de înaintare spre transformarea Europei într-un continent al securității, colaborării și înțelegerii între

Continuitatea eforturilor tuturor statelor — condiție esențială pentru edificarea unui sistem durabil de securitate și cooperare în Europa

tre popoare. Pornind de la faptul că urmările C.S.C.E. (sau ceea ce în limbaj diplomatic se cunoaște sub numele de „follow-up”) reprezintă o parte integrantă a organizației la Actului final, fiind posibil ca acestea să fie separate de celelalte prevederi înscrise în documentul să nu-și piardă însăși rațiunea de a fi. România a militat în mod ferm pentru continuarea permanentă, sub diverse forme, a dialogului dintre statele participante.

În conformitate cu această poziție consecventă, principială, documentul prezentat de România de la Madrid prezintă pe larg căile și modalitățile concrete de asigurare și menținere a unui cadru permanent de contacte și negocieri pentru înregistrarea de progrese reale pe calea fînării securității și dezvoltării cooperării pe continent. Așa cum reprezentanții mai multor state, printre care Iugoslavia, Danemarca, Finlanda, Olanda și Malta, au avut ocazia s-o declare în plinara reuniunii de la Madrid, documentul prezentat de țara noastră evidențiază o concepție clară, de înaltă responsabilitate în problema asigurării continui-

tății procesului de edificare a unei Europe păcii și colaborării, o concepție care pornește de la realitatea că înfăptuirea securității europene nu este posibilă fără eforturi comune și

prevederilor Actului final, pentru dezvoltarea colaborării și întărirea securității pe continent.

O mare importanță prezintă în concepția țării noastre ORGANIZAREA PERIODICĂ DE REUNIUNI DE EXPERTI, în scopul dezbaterii, într-un cadru multilateral, a unor probleme distincte prevăzute în Actul final: politico-militare, de colaborare economică, tehnico-științifică, culturală etc. Pornind de la experiența pozitivă a celor trei reuniuni de experți în problemele distincte de la Viena și Hamburg, care au avut loc după reunirea de la Belgrad, țara noastră a propus organizarea și în viitor de asemenea întâlniri de experți pe teme ce vor fi convenite în cadrul aceluiași cadru de la Madrid, viitoare reuniuni general-europene urmînd să analizeze rezultatele respectivelor grupuri de experți și modul în care s-au transpus în viață

deciziile stabilite. În acest context se cuvine menționat că, în afara propunerii țării noastre de convocare a reuniunii, în cadrul C.S.C.E. a unui grup de experți al statelor semnatare ale Actului final care, cu sprijinul Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa și UNESCO, să identifice căi și modalități concrete de colaborare în domeniul științei și tehnicii moderne, și alte state au avansat ideea de organizare a unui „Forum cultural european”, de convocare a unei noi reuniuni de experți pentru elaborarea unei metode generale acceptabile de reglementare pasnică a diferendelor, și altele asemenea care ar putea fi luate în considerare de participanții la actuala reuniune general-europăeană.

Ținînd cont de complexitatea problemelor securității și cooperării în Europa, de diversitatea pozițiilor statelor participante, precum și de necesitatea de a acorda un caracter continuu activităților și eforturilor în cadrul procesului C.S.C.E., România a propus în documentul prezentat reuniunii de la Madrid CREAREA UNUI MECANISM PERMANENT, simplu, suplu și eficient, format din reprezentanții tuturor

statelor semnatare ale Actului final. În cadrul întâlnirilor periodice care ar avea loc, odată cu convocarea, în perioada dintre reuniunile general-europene, reprezentanții statelor participante ar urma să efectueze schimburi de opinii și informații în legătură cu diferite probleme decurgînd din Actul final și să continue activitățile comune, prin adoptarea de hotărîri adecvate.

Evoluția evenimentelor și îndeosebi ultima fază a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa de la Helsinki, desfășurată la nivelul conducătorilor de stat și de guvern, a grăbit și creșterea activității activităților, exporturile nu vor mai juca rolul de stimulator al activității economice.

Radu BOGDAN